

# MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:  
EGY ÉVRE: 30.— P FÉLÉVRE: 15.— P NEGYEÉVRE: 7.50 P

Előfizetési díj vállalatok és társaságok részére  
egy évre 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ  
DR. KARÁCSON JÓZSEF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489  
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban állástkeresők részére egy szó egyszeri közlése 13 fillér, vastag betűkkel 26 fillér. Másoknak a díjak kétszerese

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados 35 milliméter széles millimétersor egyszeri beiktatása 26 fillér 75 milliméter széles egyszeri beiktatása 78 fillér

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

## BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

**Molnárségéd,** aki a kövek kezelését érti, darálást és zsákolást vállalja, azonnali belépést állást kaphat. Fizetés 96 fillér órábér. Utiköltés nem térítik. — Burghardt Nándor malomberő, Nagyszénás, Békés megye. 12517

**Első és másod** gépészeket keresünk. — Irásbeli ajánlatok Magyar Vegyiművek Rt., Rákócseresztúr címre küldendő. 12535

**Gépészerető** gépezet 160 HP Lanz féltábil, nem túltelített, a fűtést is vállalja. Fizetés megegyezik szerinti. Erdélyi Endre, Bodroghalász, Posta Sárosapatak. 12547

**Keresek** egy kezelő vagy gépmolnár, aki a fűtést is vállalja. Fizetés megegyezik szerinti. Kovács malom, Orgovány. 12550

**Idősebb** molnárségéd azonnali felvételre havi 150 pengő és teljes ellátással. Szalai vízimalma, Vácra. 12552

**Gépiakatos** motorgépezet, csak malom gépkorlatlók jelenkezzenek. — Podzinek malom, Erdőtelek. 12555

**Keresünk** azonnali belépésre II-járatú kereskedelmi malomhoz érte, kezelőmolnár. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével, gróf Teleki malomüzem, Székhely, Szilágy megye címre kérem. 12559

**Gépészt** keresek 60 HP Dieselmotorhoz január 1. behlépésre. Olyan gépészt ajánlatot kérem fizetési megjelöléssel, aki ilyen gépet hosszabb ideig kezelte. Nagy Lajos, Gáborján. 12566

**Asztalos** munkát értő molnárségédet keresek állandó munkára ellátással, képesítés nem fontos. — Villamosdaráló, Ajka. 12568

**Lehetőleg** azonnali belépésre keresünk olyan molnárségédet, aki szükség esetén bemászni is tud. Csak állandó munkát szerető jelentkezzen. — Egy havi próbaidő után utiköltésig megterítjük. Szakszói Gőzmalom. 12573

## ÁLLÁST KERESŐK

**Vezetőgépész** állást keres, kérésre, különféle helyekre köztül stabil gépezet vizsgájával rendelkező, tanult gépészt, vállalja a szivógázmotor kezelését is, ügyvám, mint műmalomban javítást és szerelést nagy gyakorlatlal végez. Ferencsik Mihály főgépész, Nagydobrony, u. p. Bány, Bereg megye. 12485

**Malomigazgatói** vezetői állást keres öskeresztény, elsősorban bizonyítványokkal rendelkező, kereskedelmileg és műszakilag képzett malomszakember. Jelenleg nagy rt. malom önálló vezetője. Vállalja bármilyen nagyságú malom önálló feladás vezetését. Ajánlatokat „Univerzális 12479” jelgére kiadóhivatalba kérem. 12479

**Főmolnári** állást keres középkorú, kiscsakádú, hosszú gyakorlatlall rendelkező elsősorban szakember. Elvállalja bármilyen malom szakszerű és gazdaságos kezelését állás könyvek vezetésében teljesen járatos. Próbaidőt elfogad. Esetleg uradalomba is elmegy. Szíves meghívást kér Tóth Lajos főmolnári, Győrszabadhegy, gróf Zichy Ottó-u. 20. 12514

**Főmolnári** malomvezetői kezelő állást keres. 34 éves, nős, szakképzett molnári. Szíves meghívást üzem- és fizetési megjelöléssel kér Kósa főmolnári, Beregújfalú. 12515

**40 éves,** kiscsakádú molnárségéd autóművelésben több éves bizonyítványal bíró, visszavonulási malomban is járatos, állandó állást keres lakással. Távolags nem határoz. Meghívást kér Nyemecz István molnárségéd, Buják, Nógrád megye. 12521

**Állandó** alkalmazást keres bármilyen rendszerű malomban. Malom vezetését és könyvelést is vállal, famunkához is ért. Elhelyes Ferenc molnárségéd, Sümeg. 12536

**33 éves,** józanéletű, ref. nős, szakképzett molnári, kezelő vagy vezetői, esetleg jobb segédi állást keres. A malomszakt terén ügy elméletileg, mint gyakorlatilag képzett. Edlgi működésen I. vagonostól 21 vagonig. Bármilyen malom önálló vezetői is vállalom. Hészkeresetre vagy fizetési megjelöléssel, próbaidőt elfogadok, csak állandó állást vállalok. Kósa Ferenc molnári, Lajostanya, Gizaella malom, u. p. Kisfistanya, Szabolcs m. 12538

**Nagyobb** vidéki malomban, raktárházba vagy uradalomba, raktárnoki vagy mázsábi állást vállalna komoly, rendszerű, feltétlenül megbízható, nagy gyakorlatlall bíró szakember. Levelet „Dunántúli 12515” jelgére a kiadó továbbítja. 12545

**Üzemvezető** főmolnári magaslátán álló, külföldi molnáriszakképzés, elsősorban, kiváló, komoly, intelligens, felelősségteljes tudó szakember, bel- és külföldi, közép- és nagymalmos üzemelés eredményes főmolnári működéssel, nagyobb malomok azonnali meghívását kéri fizetési megjelöléssel. — Üzemvezető főmolnári, Bácsalmás, Vörösmarty-u. 39. 12546

**Állást keres** — háború utánra — középkorú főmolnári, felmondatlan állásban van, üzenyiole éve egy helyen. Állandó állásra pályázik. Szíves meghívást kér „Erdélyi szakember 12553” jelgére a kiadóba. 12553

**Fiatal** molnárségéd vezető és kezelő állást keres. Szíves meghívást kéri fizetési megjelöléssel P. Tóth Lajos, Megyesbodzás, V. Hunyadi-út. 12554

**Megbízható,** érettségizett, kiscsakádú, öskeresztény malom és kereskedelmi szakember, dunántúli két vagonos malom önálló üzemvezetője, elhelyezkedne hasonló üzemhez. Címe: „Szorgalmas szakember” Poste restante, Torbágy, Pest megye. 12557

**Vidéki,** nős, gépészkovács, több éves malom és uradalmi gyakorlatlall állást keres. Vállalja a malom javítását és szerelést, gőzgépről vizsgálja van és gépész vezető is. Szivógázmotor kezelését is vállalja. Lehetőleg városban, ahol gyermekét felsőbb iskolába járathatná. — Pomázi Károly, Szekelyváros. 12560

**32 éves,** nőtlen molnárségéd, önállóan dolgozni tudó, könyvelést is elvégzi, azonnali vagy január 1-re állást keres. Bodrovszky Lajos, Csopak. 12565

**Részesmolnárnak** kisbérlethez társnak elmegyek, daráló átvétel. — Szentpétery főmolnári, Tiszánána. 12576

**21 éves** molnárségéd állást keres azonnali fizetési megjelöléssel, papírszak kőtest ért. Nemeth Ferenc, Kaposszerdahely, u. p. Szenna. 12579

**Főmolnári** állást keres bármilyen rendszerű malomban középkorú, komoly, rendszerű szakember, óvadékok ad, esetleg malmot bérelne felekeresetre, vagy bérlőlárnak menne. — Szíves meghívást kéri Főmolnári, Bars. Postahivatal 2. 12578

**LEVELEZÉS**  
Karácsonyi menyasszonyainknak, új pároknak ragyogó boldogságot kíván lelkes hívők Méltóságos asszony, Budapest, Főposta fiók 304. 12498

**VEGYESEK**  
„Zéno” szíjkecsőzt vegyen! Úgy folyékony, mint rudalakban kitűnő minőségben szállítjuk. Bachrach Testvérek mérnökök. Budapest, VII., Szövetség-utca 36/b. 2862

**Deák Illés** főmolnári Dunaszékhely, vállalja malomok évi szaktanácsadását, tervek, diagrammok, szíjkecsők kidolgozását és a malomkörlethez egyszerű átalakítását. 7605

**Tartalékhangerek** Ganz 25/60, 25/100, 29/100, 21 és 21/a hengerekhez kaphatók. Jahn József malomberendezési vállalat, Budapest, V., Wahrmann-utca 6-8. 2728/3

**Hengerezékek** vas- és fém kivitelben kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163/6

**Eladó** használt dupla gazdasági és Seck felbontógépek. Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. 10743

**Eladó** malom leférése kielégő járatú, közszélgázomotorral más vállalkozás miatt. Nemeth B. Lajos, Kiskunhalas, Pázmány-u. 24. sz. III. emelet 5. 12426

**Felvonók** egyszerű és dupla, lisztkeverő felvonók, raktárról kaphatók. Gruber István malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre, városi iroda Budapest, Váci-út 47/d. 5000/5

**Malomszerelést** beorlést, diagramm-készítést önállóan vállalk. Műhelyben átalakítók, készítek és eladó szíjkecsőket, darálókecsőket, felvonók, darálókecsőket igen kedvező árban, újban is. Szabó Imre szerelő főmolnári, Budapest, V., Vilmos-császár-út 26. III. emelet 5. 2330

**Traktor-** autó-, motorhengerezésszülők, lövengelyszülők gyártása. Dugattyúk, dugattyúcsapágók, szelepek, hengervejelek, hengervejelek, az összes használatos traktormarkákhoz. Gőzgéphengerek fúrása. Cséplőgépekhez szalma- és fűrekrázótelegyek. Motorfűtőtelegyek. — Dobos Pál gépműhely, Budapest (VI., Teve-utca 33.) 2034

**Gatter** keresek fűrészgépjármű részére. Részletes műszaki leírást kéri Brasszó József, Buják, Pest megye. 12500

**Darálókecsőket** smirglőgép köpenyeket a legjobb minőségben szállít: Varga Ottó Lajos csiszolóáruházy, Bpest, XIII., Keszkenő-utca 35. szám. Telefon: 298-377. 3106

**Elektromotorok** dinamókat, generátorokat minden nagyságban és áramemre jutányosan kaphatók, cserélhető, javítható garancia mellett: Kékő István, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.) 2011

**Emag** kétszekrényes, szabaddonlengő sikszita 2x16 drb. 1100x1800 mm kerettel eladók. Jahn József malomberendezési vállalat, Budapest, Wahrmann-u. 6-8. 2728/2

**Elektromotorok** dinamókat nagy választékban, tekeréses, szerelés, cserélhető, Rymorz, Budapest (Váci-út 50.) 2885

**Tartalékhangerek** teljes vastagságban 21-es és 30/60-as hengerekhez kaphatók. — Kriszthaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-u. 6. 2542/2

**Wörner** 3-as sz. hegyezőgép és Besser 3-as Rentabél eladók. Jahn József malomberendezési vállalat, Budapest, V., Wahrmann-utca 6-8. szám. 2781/1

**Malomvasrészek** mozdony, csapágás sikszita, meghajtások, Reform tarár, kőjárát, vasrészek csappantyús szaktartók, felvonócsapágók, léglázók stb., stb. kaphatók: Kriszthaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-utca 6. Tel.: 293-997. 2542/1

**Malomszereléseket** rosszul működő malomok rendezését, örlést, diagrammok készítését, felújítását, hegyező gépek mellett vállalom. Fáber malomlezerelési vállalkozó, Budapest, Nagyatádi Szabó-utca 23, földsz. 20. 2880/2

**Emag** lisztkeverőgép három méter hosszban, öntöttvas keverő-szárnyakkal és detasorok eladók. Jahn József malomberendezési vállalat, Budapest, V., Wahrmann-utca 6-8. 2728

**Golyócsapágókat** malomgépkezh minden méretben, gyári garanciával, javítunk. Új golyócsapágókat, csapágóházakat legelőssébban szállítunk: Solymossy és Tsa, Budapest, VIII., Tavaszmező-utca 6. 409

**Eredeti** Heller-féle Sandoum önelléső smirglő kecsőkre előjegyzést elfogad. — Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163

**Eladók** 21. sz. hengerekhez tartalékhangerek. — Kozma Sándor, Budapest, VII., Podmaniczky-utca 35. 10440

**60 lóerős,** lekvő szivógáz- és motor barna-szén generátorral eladó. — Üzemben megtekinthető. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/1

**Szállítócsigák** különféle méretben kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3006/1

**Minden** kereskedelmi őrle malomnak és terménybizományosnak nélkülözhetetlen a gabonajátymérő. Ezt állandóan raktáron tartja László Miklós műszaki kereskedő, Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33. Telefon: 221-228. 2733/2

**Üzemnagobbítás** miatt eladó egy drb. 2-es számú jókarban lévő, keveset használt konkolyzó, egy drb. szimpla szög lánccsoféls felszereléssel, keveset használt, jókarban lévő darabgép és egy drb. egy méter hosszú szpéc szita, hasab szita készlet, alig használt állapotban. Hejtszén megtekinthető. Pleszkán Gerzelyi közszégi malom, Táska. 12527

**Malombérletet** keresek 5-10 lóerős, vagy 30-50 mázsa teljesítményű vízi- vagy szivógázmezhajtással, burmaszén meghajtás is lehet. Kedvező fizetési feltételekkel vennék kisebb malmot kizárólag a volt anvoarszág területén. — Medgyesi Ferenc, Szabadka 2. Postafiók 21. 12528

**Függőleges** gatter 6-8 hajtású vágásához és 18-20 HP villanymotort 220 volttal, 3 fázisú kerék megvétele. — Lednecky György molnári, Hosszúhetény, Baranya m. 12577

**Sikszita** 2 és 4 részű szabaddonlengő kapható Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/b

**Szabaddonlengő** felsőtengely-meghajtású sikszitákat, 3-4-5-6 részű, szimpla és dupla alacsony típusú reform daratizáló és teljes malomberendezési cikkekkel jutányos árban szállítók. Fáber Sándor malomlezerelési vállalat, Budapest, Nagyatádi Szabó-utca 23, földsz. 20. 2880/b

**Motorokat** csutka, barnaszentüzemre 10-150 HP teljesítményig szállítunk. Gyári jójavításokat, hengerfűrészeket, csiszológépeket, dugattyúkat, gyűrűket, hengervejeleket, főtengelyeket előnyös árban készítenk. Átalakításokat minden üzembe vállalom. Cseréleteket kötünk; Kurucz Testvérek gépipari vállalat, Budapest, Angyalföldi-út 6. szám. 2038

**Felvonók** és felvonó golyócsapágóházak, készítenk, hegyező gépek, korong és bármilyen malom felvonó, szaktartók stb. kaphatók; Gruber István malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre. Városi iroda: Budapest, Váci-út 47/d. 5000/3

**Vennék** csuvarmentes búzatermő vidéken 8-12 járatú malmot. Szabó Zoltán villanymalom, Füzésabony. 12575

**Esztergápad** vulkán-gyártmányú 4.5 m hosszú, masszív kivitelben kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/6

**Megvétele** keresek 4 ezres és 4 nyolcszáz járatúhoz, 8 rész sikszitához és 2 dupla daratizálóhoz egy drb. szivógázszűrőt hozzávaló ventilátorral. — Chmela Emil malomtulajdonos, Szigetvár. 12574

**Varrószíjnál** olesóbb és jobb használatra kész szíjragasztó. Eredeti békemínőség és legelőssébb ár. 1 kg 26.80 P. 2 kg 13.40 P + 15% felár. — Tolnai Béla és Társa műszaki cikkek raktára, Budapest, VI., Horn Ede-utca 20. 8481/1

**Porszűrőgépek** különféle méretben kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163/1

**Eladó** azonnali szállítható és üzembe állítható: 80-100 HP Láng-gyári stabil gőzgép kazán nélkül, 2 drb. Record deccerológép. Bergh malom, Cegléd. 12572

**Sárospataki** malomkecsőket szállít: Kardos Dániel malomkőfaragó, Sárospatak, Kövi Sándor-utca 2. 10455

**Szabaddonlengő** siksziták méretben kaphatók. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163/4

**12 HP** Lórenz gyártmányú benzin vagy faszén-gázmotor teljesen üzemképes, kocsihoz szerelt, fedve van, eladó. Fáber Sándor malomépítő, Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. sz. 20. 3160/b

**30-45 HP** félstabil gépek használhatók Máv. OTU 14 légkörös Kompond gőzmozgójáró, 54 collos Hofherr-csöplő, 5 tonna Mávag teherautó, 60 HP stabil gőzgép 39 m<sup>2</sup> tüzfűlővel Cornwall kazánmal eladók. Hutter Vilmos, Győr, Szent István-út 35. 12571

**300.000** pengővel betársulhat állami rendelesekkel túllalmozott gyárba. Nem hadiüzem. (379.) — Eladók: Eszackmagyarország 3 emeletes 20-járatú malom olajmalommal kedvező fizetési feltételekkel. Ára 450.000 P. (3781) — Délmagyarországon járási székhelyen daráló malom szerelvényekkel. Ára 120.000 pengő. (3780) — A Dunántúlon 4-járatú modern vízimalomban tele 70.000 pengőért megvehető, fele olesón bérelhető. (3750) — Az Alföldön 9-járatú malom hajtóról nélküli, kitűnő körzettel 1939-ben átépítve és újra szerelve. Ára 120.000 pengő, 60.000-el átvehető. Ezt mint rendkívül előnyös vételt ajánlom ügyfeleim figyelmébe. (3779) — Bérletek: Az Alföldön 8-járatú malom 5 éves bérletre 15.000 pengővel átvehető. (3752) — Bácskában 2 vagon teljesítményű, 10-járatú modern malom évi bére 700 mázsa búza. (3742) — Az Alföldön 5-járatú malom fele bérletre átadók. Az egész malom bére 80 mázsa búza. (3711) — Malomberendezés a Felvidéken 1 hónapig füzemben tartott, fémhagásrésű malom teljes berendezése eladó, 1 német gyártmányú 1 Ganz-hengerrel. (3774) — Kérem azon malomtulajdonosokat, akik eladni vagy bérbeadni óhajtának, megbízásunkkal megismeretlni szíveskedjenek. Erdeköléshez 270 fillér bérlet megjelölendő. — Fischhof Sándor 31 éves malomkövetítő irodája Szekszárdon. 12485

**Modern** golyócsapágás Turbó exhausztorok teljes malomspirácóra különböző méretekben. Kaphatók Kriszthaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-u. 6. 2542/5

**29/600,** 250/600, 21/a, 22, Ganz-tartalékhangerek, 450 mm átmérőjű exhausztor, 400 mm átmérőjű irus-daráló, kapható: Rácz Armin és Tsa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/2

**Malmot** eladni, venni, bérbeadni, herbevenni akar, forduljon Fischhof Sándor 30 év óta fennálló malomkövetítő irodájához, Szekszárdon. 10261

**Traktor-** és stabil-hengerek, főtengelyek legelőssébb csebb kőszűrőre modern amerikai rendszer szerint. Dugattyúk, dugattyúcsapágók, csapágók, szelepek stb. legelőssébban, gyári garanciával: Solymossy és Társa, Budapest (VIII., Tavaszmező-u. 6.) 468

**Platinázott,** horganyzott és kópátó szövetek, grafikus kender tomitás, szíjkecső, szíjragasztó stb. anyagok beszerzhetőek Császár József műszaki cégél, Budapest, Király-utca 82. 2827

**Eladók** 10, 16, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 75, 80, 130 HP stabil szivógázmotorok. Berger József malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8879

**Eladó** 2 drb. használt, jó gyáriállag javítva, felső meghajtással, 6 részű szabaddonlengő sikszita, László Miklós műszaki üzlet, Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33. Telefon 221-228. 2733/1

**Hengerezékek** fogaskerekek bármilyen gyártmányú és méretű hengerekhez tartalek hengerek, Ewart-láncc, filler vasrészek, kövasrészek, malomkecső, malomgép és közlőmő alkatrészek, felvonógépek és azok alkatrészei és az összes malomszükséglet: cikkek beszerzhetőek. Horváth Pálné, Geiger Janka műszaki cégél, Budapest, XIII., Úteg-utca 8. Telefon: 293-624. 2037

**László Miklós** malomberendezési és műszaki cégél jegelóban beszerzheti az összes műszaki cikkekkel, amelyek a malomszathoz szükségesek. Hevederek, serlegek, összes malom szerzők, hajtósíjak, márkás szíjcsatlakozók, szíjkecső, szíjragasztó stb. Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33. Telefon: 221-228. 2733

Besser 3. sz. Rentaber, 2. sz. hámozógép, raktárról kapható: Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/c

1. számú Graepel Nemzeti tisztító konyhával, használt, gyárilag javított, eladó. Fáber malomépítész, Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. földi 20. 2880/m

Eredeti Oroszlán - védjegyű szitaselymek, drótszövetek, koptatószövetek legolcsóbban: Rosseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/1

Legolcsóbb a motorüzem. Alakított malomban garanciával meglevő alsószivó fűzőgenerátort kétaknásra, 30%-kal kevesebb fogyasztás, 15%-kal több léorr. Nincs bűz, nincs kátrány. Nyersolajmotorokat átalakítottok, javítottok, üzembe helyezték óra- és napi bérért. — Bukovits, Budapest, Wármann-utca 9. 2065

2 drb. 3 méteres hasábszita, fogaskerek előléttel, jutányos árban eladó. Érdeklődni Fáber Sándor malomépítő, Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. sz. 20. 3160/c

Eredeti Schermann-féle törekörpágyé azonnal szállítható. Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21. 3163/d

Kombinált fagyalagú, főtengelyhegesztés elektromos garanciával, mágnesjavítás, mágnesezés, fejpaddmunkák, öntözomotor, hengercsiszolás, Osgyan mérők, Békésaba. 12567

Igazán önélesedő daráló-kövek, szavalott nagyteljesítményűek. Nagy Ferenc malomkőgyára, Dunaföldvár. 8368

Dinamó 110 v. 30 A. kapocsolóhályával eladó. Bővebbet: Fekete Lajosné, Pécsvárad. 12556

Golyóscsapágyak csapágyházak, használták, újak, transzmissziók, alkalmi áron: Nánási Sándor Budapest, V., Tutaj-utca 1. Váci-út 66-nál. 2036

Husztonci léörös, teljesen új villanymotorral működésben lévő olajtű iparüzem teljes berendezéssel, telepberlettel eladó. Az üzem folytatására jogosított vezető áll rendelkezésre. Cim: Alföldi Pénzüntézt Részvénytársaság, Nagykőrös. 12569

Kerések megvételre egy pár tartalék hengert, fogaskerekkel 3/8 hengert és egy 2. sz. hámozógépet. Kovács-malom, Kerekgyháza. 12506

Eladó fogaskerek 96 foggal Szalá vizimalma, Vác-rátót. 12551

Malomeladás. Eladó egy 10-járatú prima malom 50 százaléka. Szivógázmotor meghajtás, bővítés épülettel, Budapesthez 60 km, 6 évre bérbeadva, évi bér tisztán 150 mázsa búza. Ára 150.000 pengő. „Jó üzlet 12570” jellegre a kiadóba. 12570

Függőköves darálót 40-50-es tengelyt bármilyen hosszban, 30-60 centig szíjtárcsákat, golyóscsapágy házakat kerések. — Fővezetői díjazok. Darálómalom, Ajka. 12516

2-6-járatú vizimalmot kerések bérbe vagy megvételre, amelyekre állandó víze van. Ügyelők díjazva. — Ruencsán József, Nagyvárad, Bánság-utca 9. 12513

Engedélyezett permetezőszert, továbbá talajjavító mészpor és szénsovas takarmányliszt kapható Szabó László vegyipari vállalatnál, Budapest, X., Füzér-utca 36. Gazdálkál és gazdaságokkal öszekötést fenntartó uraknak eladás, szép jövedelmet hoz. Vidéki megbízottakat keresünk. 12544

Egy 28 HP szivógázmotor összes tartozékaival eladó. Pászti Hengermalom. 12518

Négyjáratú 25 HP szivógázmotoros malom 3 éves bérlete jan. 1-től átadó. Átvételhez 4000 pengő szükséges. Csak személyesen tárgyalok. Gruber István Bérhengermalom, Okorád, Baranya megye. 12543

Mérlegek mászák, újak és használtak eladására, vétele, cserélése, Kollár, Budapest, Péterfy Sándor-utca 32. 11777

Villanymotorok dinamik eladása, vétele, csere, gombolyítás és szakszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

21/a 21, 22, 11 hengerezékek, új 10 kg automatakus mérleg kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/a

30/1000 Ganz vasszekrényes dupla sima hengerezék azonnali szállításra kapható. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., Ó-utca 7. 3001/1

Eladó egy pár 36 collos darálókörzetű gyári kópaddal és összes tartozékával együtt, nagyon keveset használt állapotban. Cserélném érték szerint kalapácsos órlógépet, 44-48 jobb cséplőért, SHB vagy 100 motoros kis-motorért, kerékpárért. Samu Sándor, Hódmezővásárhely. Tanya 1589. 12542

Megvételre kerések egy jöközvetű, bármilyen meghajtású malom az ország bármely részében, vízihajtású előnyben. Nagy Gy. István, Makó, Tulipán-utca 46. 12541

Víziturbínák kisebb malomoknak eladók. Hidroiroda, Budapest, Bornemisza-utca 12. 12539

Kisebb malom kerések bérbe, nagyobb malom bérletéhez 5-6 ezer pengővel és iparigazolvánnyal bérletnek. „Szakember 12540” jellegre a kiadóba. 12540

Eladó gyár által készített és 100 HP-re tervezett, csupán két hétig üzemben volt, vadonatúj, komplett, marmaszéntüzelésű, generátor-telep. A generátor kézhajtású, forgórésű, alsó tüzelésű, száraz, nedves tisztítóval, golyóscsapágyas, kátránykiválóval, keverő szeleppázzsal, szabályozóval, nagy teljesítményű, üzem közben is állítható csappantyús mágnesrel, rendelkezésre álló csővezetékekkel. A telep azonnal szállítható. Winter és Társai hengermalom, Mezőberény. 12491

Kerések huszonegyes hengercsiszoló - gabonatisztító, öntödei ventilátor (Wien). — Roth Béla, Sátoraljaújhely. 12537

Vennék üzemből 50-60 HP szivógázmotort, tőrés, repedés, hegesztésmentes generátor berendezéssel vagy anélkül. — Ajánlatokat véssó ár és műszaki adatokkal gyártmány megjelöléssel kérek. (Motor esetleg Diesel is lehet.) Ifj. Bojtor István, Somogyfajs. 12522

Kerések megvételre egy drb. 40-50 HP és egy darab 16 HP villanymotort 380 volt váltóáramú csúszatógörűst, összes tartozékával garantsált, kifogástalan állapotban. Hambuch-malom, Áttala. 12505

Eladó gépek: 16 HP 20 jevgvú MÁV benzínlokomobil, 20 HP 22 jevgvú MÁV szivógázlokomobil, 20 HP Kállay stabil szivógázmotor faszéngenerátorral, 16 HP faszéngenerátor, 45-50 HP fa-tüzelésű generátor, 50 HP barnaszéngenerátor, 6-8 HP Kállay benzin stóbil motor, Ganz 2/7-es gyűrűshengerezék, Ganz 21-es hengerezék, 30-38-42 collos komplett köllárat, 30 collos köllésántókötő, gyűrűsasztóvak, szíjtárcsák, Imperial Selektor motortisztító, 3 darab új lemezvárosó olló 4-5 mm lemez vágóárra, Berter József, Győr, Szent István-út 33. 12507

Kerések jókarban lévő szerszavagó vas-állvánnyal, motorhajtásra alkalmasat, Kovács malom, Osgován. 12519

Bérbeadó három évre léjárátú, modern vámsere malom, 12.000 lakosú, négy község egyedüli malma, mely állandóan üzemben van. Biztosítékul 80.000 pengő ingatlan szükségess. — Bővebbet Nagy András malomkőnyelvő Sikköd. 12561

Kimondottan jóforrású bármilyen üzemű, kisebb vörörlő malmot kerések megvételre. Esetleg köllésőt nyújtok. Fülöp István, Rákoshegy, Szilágyi-utca 72. 12508

29/60 Ganz faszekrényes, gyűrűs kes-nés hengerezék vastag hengerekké kapható. — Krisztháber Károly, Budapest, Láng László-utca 6. 2542/a

Eladó 25 HP Heller- és Herz-gyártmányú fűzőgázmotor generátorral vagy anélkül. Üzemben megtekinthető, kopás és minden hiba nélkül, továbbá 11/a sima hengerezék kitűnő állapotban. Vennék 30/60 rozsró hengerezéket csak jó állapotban lévő. Ajánlatokat hengerek méreteivel kérem. Ifj. Bojtor István, Somogyfajs. 12523

Darálóköveket függőkötő- és darálókötő minden nagyságban, kiváló nagy végzőképességgel garantálva szállít Vulkan malomkőgyár, Ajka. 10723

Önélesedő daráló és köllő köveket gyártok világon legjobbnak elismert francia kvarcból. — Greno, Iru, Monarch darálókövek raktáron. Hámozóköveket újítottam, javítását vállalom. Új típusú függőkötő, golyóscsapágyas darálót megrendelésre készítek. — Leposa Vendel malomkőöntő-déje, Csorna. 12529

Figyelem! Gényvásárlók! Aki nyugodtan akar aludni, traktort, szivógáz-, benzin- és nyersolajmotort 2 tőrőlől kezdve — Diamanthoz töljön venni, mert egvény látást vállal és részletfizetésre is ad. Budapest, Váci-út 43. 2092

60 HP Schlick-Nikolen-gyártmányú, fatüzelésű szivógázmotor, lényeg karban eladó. — Érdeklődni: Kun Lajos-gyár, Miskolc. 12562

1000-es és 800-as hengerezéket használaton kívülreket is megvételre keresünk. Mohácsi Malomipar Rt., Mohács. 12558

„REKORD” egyetemes órlógépek szállítása már előjegyezhető. — Mindenféle üzemi felszerelési cikk beszerezhető. GERŐ SÁNDOR műszaki nagykereskedésben, Budapest, VI., Ó-utca 21. Telefon: 315-172.

Vasztergapad 4 méter hosszú, malomfelszerelés eladó. Kisebber cserélek. Nemzeti koptató ventilátor buzardvedesítő, szíjtárcsák, felvonó, felvonó vasalások, serlegek, köllárat, transzportcsigák, 3-4-5 méter hasábszíták, 9/14-es, 21-es tartalékhengerek, sima és törető fogaskerek, detasörök, zsáktartók, csatlak, frikiós kuplung, dupla hengerezékért, Mecagóért cserélek. József malom, Bihardió-szeg. 12563

Daralógép Lanz Mamm-heini gyártmány, golyóscsapágyas, 500 mm kövekkel eladó. Fazekas Zsigmond, Kecskemét, Bánk Bán-utca 2/a. 12564

A vízkő milliós károkat okoz ezért használjon „SÉD” vízkömentesítő szert

HASZNALATAVAL MEGTAKARITJA; gépének rongálását, a rongálástól kizárja munkabért, 20-25% fűtőanyagot.

Mi a „SÉD” vízkömentesítő szer?

128.325. számú magyar szabadalom bronz oklevéllel kitüntetve, mely a határozatok cseppfolyós állapotban tartalmazza. — A tömeges rendelések és gyártási könnyebbég folytán, leszállított malára 25 fillér kilogrammonként, ab Sárboárd állomás. Szállítás kizárólag a vevő edényében és veszélyére előre fizetés, vagy utánvétellel, a megrendelés sorrendjében.

„SÉD” vízkömentesítő vállalat SÁRBOGÁRD Andrásy-út 11. Telefon: Sárboárd 41. Kérjen ismerletőt!

Ha használt gépet akar venni, vagy feleslegessé vált gépet el akarja adni forduljon bizalommal

Kemény Manó céghez, Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

A valódi svájci SZITASELYEM



100 év óta legjobban bevált

A selyem méterenként fenti védjeggyel van ellátva, mely védjegy garantsálja a legnagyobb tartósságot, szíltálóképességet és a nyílások egyenletességét.

Beszerezési források ügyében forduljon a következő címre: SCHWEIZ, SEIDENGAFABRIK A. G. THAL (Schweiz)

MÁRTA SZABADONLENGŐ SÍKSZITAHAJTÓMÓ Részrelehető bármely kétszekrényes síkszítóra

RAKTARJELENTÉS GYÁRILAG JAVITOTT, HASZNÁLT MALOMGÉPEKRŐL:

Ganz-féle vas- és faszekrényes dupla és szimpla hengerezékek EMAG, Seck, MIAG, kétszekrényes iker síkszíták, új Márta meghajtóművel

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. részes kivitelben, különféle nagyságokban

EMAG, Seck, szimpla-dupla detasörök

Radlál szíták, szimpla és dupla kivitelben, centrifugál szíták

Rázó- és osztályozó szíták, kisebb-nagyobb kivitelben

Tararók, kisebb-nagyobb méretben

Triörök, csigatriörök

Besser, Graepel és német gyártmányú 2-es és 3-as számú gabonahámogozógépek

EMAG önműködő nedvesítőgépek, légelzárók, mágnesek

Szállítható malomjártat paddal, kővasrészek, kódaruk

Reform daratisztítók dupla és szimpla ventilátorral

Lisztkeverőgépek

Porszűrőgépek különféle nagyságban

KREISLER MALOMBERENDEZŐ VÁLLALAT KFT. BUDAPEST, XIII., FÓTHI-ÚT 34. TELEFONSZÁM: 291-691. Az összes malmi műszaki cikkek Használt és új malomgépek Malomipari vasöntvények

KAPHATÓK: GRUBER ISTVÁN MALOMÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI ÜZLET, SZENTENDRE Városi iroda: Budapest, Váci-út 47/d. szám

ALKATRÉSZEK SZIJTÁRCSÁK

FORD ÉS FORDSONHOZ LEGOLCSÓBBAN

WITTENBERGERNÉL BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM TELEFONSZÁM: 115-459

Kendoff Antal GÉPÉSZMÉRNÖK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ Malomberendezési vállalata BUDAPEST, XIII., LEHEL-U. 64 TELEFONSZÁM: 298-036, 131-850, 151-333

Serlegfelvonók minden méretben, dupla és szimpla kivitelben, heveder és serlegekkel, szállítócsigák, szívó és nyomó porszűrők azonnali szállításra raktárról kaphatók.

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE CSIZMAZIA-NÁDAS A MALOMIPAR TECHNOLOGIÁJA 223 OLDAL — 180 ÁBRA ÁRA FÜZVE 12.— P, KÖTVE 18.— P KAPHATÓ A MAGYAR MOLNÁROK LAPJA KIADÓHIVATALBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

„COLUMBA-LILIPUT” nagyteljesítményű triör kis- és közepmalomoknak Kisebb szemvesztéssel tökéletesebben triöröz, mint a lassúforgású triörhenger

STAHEL ÉS LENNER TRIÖR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓGYÁR RT. Budapest, VI., Őrszágbíró-utca 44-46. sz.

# MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:  
EGY ÉVRE: 30.— P FÉLÉVRE: 15.— P NEGYEDÉVRE: 7.50 P

Előfizetési díj vállalatok és társaságok részére  
egy évre 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARACSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489  
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk számla száma: 11.450

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban állástkeresők részére egy szó egyszeri közlése 13 fillér, vastag betűkkel 26 fillér. Másoknak e díjak kétszerese

A hirdetési díjak előre fizetendőek

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados 25 milliméter széles millimétersor egyszeri beiktatása 26 fillér 75 milliméter széles egyszeri beiktatása 78 fillér

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

## Háborús karácsony

A magyar molnárság esendben, a komoly idők komoly hangulatában készül a szent este ünneplésére. A világháború kitörésének ötödik, hazánk hadbalépésének harmadik évében ez nem is lehet másképpen. A békesség ünnepe a harc, a háború, emberek és városok pusztításának szörnyű látványa mindenfelé. És ami a legnagyobb baj, az emberi szívekben sincs másképpen.

A szeretet ünnepe ezekhez az emberi szívekhez kívánunk szólni. Tegyük félre néhány órára a létért való küzdelem állandó gondjait. Feledjük el a malomipar sérelmeit, retentó erőfeszítéseit a mindennapi kenyérért.

Ehelyett inkább azokra gondoljunk, akik még ennél is sokszorta nehezebb helyzetben vannak. Akiknek pusztán létükért kell napról-napra, óráról-órára viaskodni, hogy életüket és hozzátartozóik életét tovább tengethessék, munkaképességüket — létük egyetlen alapját és eszközt — fenntarthassák, gyermekeiket felnevelhessék.

Itt nem pusztán azokról van szó, akik távol harctereken teljesítik legszentebb polgári és hazafiúi kötelességüket és akikért hozzátartozóik állandó aggodalomban és remegésben élnek. Hiszen aligha van család, amelynek egyik vagy másik hozzátartozója ne hiányozna a szent este tiszteletére megterített asztal mellett. Elsősorban azokra a malmi munkavállalókra gondolunk, akik katonai szolgálatot teljesítenek. Akiknek családja a kereső családfő nélkül ki van szolgáltatva a létfenntartás küzdelmeinek, a mai idők nehéz gondjainak, sokszor kétségbeesítő, csaknem leküzdhetetlen nehézségeinek.

Bevonult alkalmazottaink hozzátartozóiról beszélünk. Akik pusztán arra vannak utalva, hogy abból a családi segítyből tartásuk fenn magukat, amelyet az állam igen korlátozott anyagi eszközei még talán a lehetőség határain felül is juttat számukra és amely őket csaknem lehetetlen feladatok elé állítja.

Tudvalevőleg a törvény csak a munkavállalók bizonyos kategóriájára részére biztosít a munkaadó részéről tartási hozzájárulást a családtagok részére. Ennek is megvan azonban a maga oka. Mégpedig az, hogy a munkaadók nagy része nincs abban az anyagi helyzetben, nincs annyi jövedelme, hogy bevonult alkalmazottai részére bármilyen támogatást is rendszeresen folyósíthasson, mert az tönkremenetelével volna egyértelmű.

Ez azonban nem jelenti és nem jelentheti azt, hogy azok, akik a sors kegyelméből abban a helyzetben vannak, hogy segíthessenek, ez elől mereven, a törvény rideg betűjére hivatkozva, kemény szívvel elzárkóznak. A szent estén erre kívánjuk figyelmeztetni azokat, akiket illet, hogy az írott törvényen kívül még egyéb törvények is vannak. Szentebbek és maradandóbbak minden írott törvényénél. Mert ezek az idők és körülmények szerint állandóan változhatnak és változnak is. De a krisztusi szeretet, embertársaink megbecsülése, az irgalom örök törvényei nem változhatnak és nem is változnak. Sem békében, sem háborúban!

Erre hivatkozva kérünk mindenkit, gondoljon a szent karácsony alkalmával bevonult munkavállalói visszamaradt, nélkülöző családjára, hozzátartozóira. Ne maradjon a szent ünnepek alatt a bevonult malmi alkalmazottak családjainál üres fazék, hideg szoba, nélkülöző, fázó gyermek és asszony. Ne grammal mérjük, hogy mit rendel a törvény, hanem segítségünk mértéke a szív, a szeretet és a szükség mértéke legyen. Mert soha nagyobb szükség még nem volt a megértésre, a szeretetre és a segítségre, mint a jelen időkben!

Mi csak ezt hirdetjük 1943 év karácsony ünnepén!

## Malmok időszakai elszámoltatása a Gabonaforgalmi Központnál

A Gabonaforgalmi Központ f. hó 10-én kelt körlevelével közli az érdekelteket malmokkal, hogy őket a naptári év végével elszámoltatja. Eveggett külön erre a célra készített „Időszakai elszámolás” nyomtatványfüzetet küld a malmoknak.

Az elszámolást a malmok a gazdasági év, tehát 1943 aug. 1-től dec. 31-ig terjedő időszakról tartoznak kitölteni.

Ez az időszakai elszámoltatás éppen kapóra jön az előző lapszámunkban közölt 129.500/1943. K. M. számú rendelethez, mert alkalmat nyújt arra, hogy a tényleges állapotok alapján győződjék meg a malomipar éppenny, mint felettes hatósága arról, vajjon a rendelet egyes rendelkezései hogyan festenek a valóságban. Főként pedig, hogy azokat a malomipar egyáltalában képes-e betartani, keresztülvinni?

Az időszakai elszámolási űrlap-füzetben közölt Tájékoztató bizonyára már az idézett rendelet rendelkezéseinek ismeretében készült, mert harmadik bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Az elszámolás kitöltésénél a kereskedelmi örlésben ténylegesen felőrlött tisztított gabona súlyából kell kiindulni. (Ez elszámolásba tehát a vámörlésben felőrlött gabona semmiféle formában nem vehető fel.)”

Ez eddig rendben is volna. A malomipar sem kíván egyebet. A rendelkezés azonban ezekkel folytatja ezt az egyedül lehetséges utasítást:

„Mint ahogy pedig az elszámolásba a liszt mennyisége bruttó (zsákkal együtt) veendő fel, a Gabonaforgalmi Központ a malmok elszámoltatásánál súlyhiányt (útközi, stb.) figyelembe nem vesz. Eppen ezért a ténylegesen felőrlött tisztított gabona súlyát az esetleges súlyhiány (útközi, stb.) mennyiségével emelteni kell az elszámolásba beállítani. Így a malmoknak pontosan a kapott gabonautalványok névértéke által képviselt mennyiséggel kell elszámolniuk, s ez a mennyiség szolgál alapul az örlémények kiörlési százalékának megállapításánál.”

Ezzel megoldódik az a látszólagos ellentét, amely a 129.500/1943. K. M. számú rendelet 2. §-ának egyrészt (1) és (2), másrészt (4) bekezdései között annyiban áll fenn, hogy amíg az

(1) és (2) bekezdések a kereskedelmi örlésre kerülő kenyérgabona súlyához képest nettó súlyban kiszolgáltatandó, illetve bejelentendő lisztről és korpáról beszélnek, addig a (4) bekezdés rendelkezése szerint a kenyérgabonavásárlási utalványon feltüntetett súlyhoz képest búzánál legalább 100, illetve rozsnál legalább 99 kg bruttó súlyú örléményt kell a Gabonaforgalmi Központtal elszámolni.

Ami másképpen azt jelenti, hogy a malom az ismeretlen mértékű vasúti fuvarozásból, tárolásból, beszáradásból, rovarkárokból s más okokból előfordulható és valóban elő is forduló súlyhiányokért feltétlenül feleljen és olyan súlyok után számoljon be az örléménykiaknázással, amely súlyokat esetleg meg nem kapott, de a mai viszonyok között azoknak pótlására még vétel útján sem gondolhat.

Értjük ezt a célkitűzést, hogy a malom maradéktalanul átadja a köznek minden örléményt, ami a kereskedelmi örlésre szánt gabonából származik. De ha a malom a tőle kévelt kiaknázást eléri, vagy akár annál többet is érne el, az az „Örlési elszámolás” 18. rovatából amúgyis kitűnik. Sőt a vegyesörlésű malmoknál még több is tűnik ki. (Az azonban ismét más lapra tartozik!) De csak a valóban örlésre került mennyiség után. Mert többet a malom nem örölhet, mint amennyi gabonája tényleg van. Ha pedig a valóságos örlési eredmény ki van mutatva — s erről gondoskodik az ellenőrzés, amelynek ez egyik főkötelessége — akkor a teljes örléménymennyiség a Központ rendelkezésére áll. A központnak pedig módjában lenne a kiutalás és örlésre került gabonamennyiség közötti különbségre vonatkozólag a malmot külön elszámoltatni. A mostani előírás szerint viszont a malom a feladási súly után köteles elszámolni, holott súlyhiányból örléményt előállítani nem lehet.

Ezért írtuk fentebb, hogy a Gabonaforgalmi Központ időszakai elszámoltatása éppen kapóra jött és főpróbája lesz annak az évvégi teljes elszámoltatásnak, amelyet a Gabonaforgalmi Központ szakértő és lehetetlenségeket nem kívánó vezetősége bizonyára már a december 31-ére elrendelt időszakai elszámolás tapasztalatai alapján fog megejteni.

## Módosították a kereseti- jövedelmi és az állami pótdóról szóló rendelkezéseket

Január 1-től a magánalkalmazottak jövedelemadómentes értékhatára 6000 pengő. — Megszűnik az alkalmazotti nyugtábelvétel.

A hivatalos lap f. é. december 19-i, 285. száma közli az 5.530/1943. M. E. számú kormányrendeletet, a kereseti adó, a jövedelemadó és az állami pótdór egyes rendelkezéseinek módosítása tárgyában.

A rendelet egyik legfontosabb rendelkezése, hogy a jövedelemadónál a magánalkalmazottak járandóságának jövedelemadómentes értékhatárát az eddigi 3000 pengőről 6000 pengőre emeli fel. Így 1944 január 1-től kezdve jövedelemadót csak azok a magánalkalmazottak fizetnek, akiknek 1943-ban 6000 pengőt meghaladó évi szolgálati illetményük volt.

Másik figyelemreméltó rendelkezése a rendeletnek, hogy a szolgálati illetmények, valamint tatiómeke felvételéről kiállított okiratok nyugtábelvételét az állami pótdór tételbe olvasztja be s így megszűnik a nyugtábelvétel jelenlegi formájának mindenkire nézve terhes, sok felesleges munkát okozó és antiszociális módja és jellege.

A vállalatok tehát 1944 január 1-től kezdve az alkalmazotti járandóságok után a nyugtábelvétel összegének megfelelő mértékben felemelt állami

pótdórt tartoznak leróni. Az 1943. év második felére eső nyugtábelvétel azonban le kell róni. A lerovás módját a lapunk más helyén közölt 193.000/1943. P. M. számú rendelet tartalmazza.

A rendelet közli még azokat a táblázatokat is, amelyek az állami pótdóról szóló 2.100/1943. M. E. számú rendelet (Magyar Molnár Lapja 1943 ápr. 17-i, 18. számában) 2. §-ának (5) bekezdésében foglalt tételek helyébe lépnek s amelyek az eddigi tételek emelését jelentik.

Ugyancsak új és felemelt táblázatok vannak mellékelve az új rendelethez a magánalkalmazottak járandóságai tekintetében eddig alkalmazott táblázatok helyett is.

Mint ahogy a rendelet végrehajtásával a pénzügyminiszter van megbízva, bizonyára rövidesen a pénzügyminiszteri végrehajtási utasítás megjelenése is várható, amikor majd a rendelettel részletesebben foglalkozunk.

A rendelet 1944 január 1-én lép hatályba.

## A legjobb könyvek legolcsóbb beszerzési forrása

a Magyar Molnárok Lapja kiadóhivatala

Vámfeljegyzési-vámcsere könyv búzára és rozsrá .....	10 P	Darálási könyv (mindenféle daráláshoz) .....	4 P
Vámfeljegyzési-vámcsere könyv csak búzára .....	8 „	Malmi mellék munkák könyve (olajütéshez, hántoláshoz stb.) .....	4 „
Váltsághöteles vámrélesek könyve .....	4 „	Pénztárkönyv .....	4 „
Gabonarakárkönyv .....	4 „	Alkalmazottak fizetési és szabadság könyve .....	5 „
Örléményraktár könyv .....	4 „	Munkás- és bérjegyzék-könyv .....	5 „
Örlési (malter) könyv .....	4 „	Malmi munkarend (3 drb. ára kérvénymintával) .....	3 „
Tárolási könyv .....	4 „	Munkabérhirdetmény .....	1 „
Tárolási folyószámlakönyv .....	4 „	„Az új gabona- és örlési rendeletek” című könyv még néhány példányban kapható .....	4.50
Az új forgalmiadó rendelet malomipari vonatkozásai c. könyv .....	8.50		

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA, BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14.

## Az önellátó és az ellátatlan fejadagja

Lapunk legutóbbi számában teljes terjedelmében közzétettük a közellátásügyi miniszter 129.600/1943. K. M. számú rendeletét, amely a vámörökre jogosultak fejadagját az 1944. év január-július hónapjaira 140 kg kenyérgabonában állapítja meg. Minthogy a gazdasági év első öt hónapjára 100 kg-os fejadagot már a 111.000/1943. K. M. számú rendelet 31. §-a megállapította, így most a gazdasági év egészére nézve 240 kg-os, vagyis havi 20 kg-os kenyérgabonamennyiséggel számolhatunk.

Nagy érdeklődésre tarthat igényt az a kérdés, hogy a 240 kg kenyérgabonából nyerhető liszt, illetve kenyér mennyisége hogy viszonylik az ellátatlan lakosság fejadagjához. Az összehasonlítás persze nem könnyű, mert a lakosság két nagy csoportjában — az önellátóknál és az ellátatlanoknál — más és más adottságok mutatkoznak, éppen ezért az alábbiakban igyekezzünk a különböző eredményeket közös nevezőre hozni s így világos összehasonlítási alapot teremteni.

Nézzük először is a *vámöröslők fejadagját*. Tegyük fel, hogy a 240 kg kenyérgabonából országos átlagban 80% lesz a búza és 20% a rozs. Tegyük fel továbbá, hogy a tisztítási hulladék átlagosan 1%-ot ér el. Ez esetben a most érvényes vámöröslési díjak és kiszolgáltatási arányok figyelembevételével a következő örleménymennyiségeket kapja a vámöröslő egy év alatt kézzel:

Finomliszt: .....	44.48 kg
Kenyérliszt: .....	
EB: .....	92.38 kg
RL: .....	31.72 kg
Együtt .....	124.10 kg
Liszt: .....	168.58 kg
Korpa: .....	
búzából: .....	30.79 kg
rozsából: .....	9.73 kg
Együtt: .....	40.52 kg
Összes örlemény .....	209.10 kg (87%)

Nézzük meg az ezután az *ellátatlan lakosság fejadagját*. Itt persze megkülönböztetést kell tennünk a rendes ellátatlan személy, a testi munkás és nehéz testi munkás között. A részükre biztosított kenyérfejadagot a hivatalos 73-as átszámítási kulcs alapján fejezzük ki kenyérlisztaban. Minthogy a fejadag november 1-ével emelkedett, az alacsonyabb és magasabb hónapok egybevetésével az évi összmenyiséget mutatjuk be. A helyzet a következő:

	Rendes ellátatlan kg	Testi munkás kg	Nehéz testi munkás kg
Finomliszt .....	24.60	24.60	24.60
Kenyér (kenyérlisztra átszámítva) .....	63.25	103.21	156.50
Kenyérliszt (jegyre) .....	8.20	8.20	8.20
Kenyérliszt (összesen) .....	71.45	111.41	164.70
Liszt összesen .....	96.05	136.01	189.30

Hogy tudjuk már most a *kétféle fejadagot összehasonlítani*? Ennek megkönnyítésére tételezzük fel azt, hogy a vámöröslő is csak 24.60 kg finomlisztet fog tisztakészítésre vagy más hasonló célra felhasználni s a többitől — tisztán vagy kenyérliszttel keverve — kenyeret süt; ugyancsak tételezzük fel azt is, hogy az ellátatlan a jegyre kapott kenyérliszttel szintén kenyérré sűti meg. Így már közelebb jutunk a célbavett közös nevezőhöz; pláne akkor, ha a

kenyérsűtésre szánt lisztmennyiséget (megint csak 73-as kulccsal) kenyérré számítjuk át. Az eredmény ez:

	Önellátó kg	Testi munkás kg	Rendes ellátatlan kg	Nehéz testi munkás kg
Évi finomlisztmennyiség .....	24.60	24.60	24.60	24.60
Évi kenyérmennyiség .....	197.23	97.88	152.63	225.63

Az összehasonlítás azonban még mindig nem teljes. Nem pedig azért, mert az önellátó családjának a *családtagjai* is ugyanilyen fejadagot kapnak, míg az ellátatlanoknál a testi munkás és nehéz testi munkás magasabb fejadagja *csak a munkavállalót magát* illeti meg, a családtagok pedig (ha nem önálló munkavállalók) csupán az alacsonyabb, rendes fejadagban részesülnek. Nézzük meg tehát, hogy alakul a helyzet egy öttagú családnál. A „mezőgazdasági” családnak mind az öt tagja vámöröslési fejadagot kap. Az „ipari” családnál feltételezzük egy nehéz testi munkást, egy testi munkást és három rendes ellátatlant. A „városi” család végül öt rendes ellátatlantól áll. Évi-eredményként a következő képet kapjuk:

	Mezőgazdasági család kg	Ipari család kg	Városi család kg
I. Lisztben:			
Finomliszt .....	123.00	123.00	123.00
Kenyérliszt .....	719.89	490.49	357.26
Együtt .....	842.89	613.49	480.26
II. Kenyérben (a fenti kenyérlisztmennyiség kenyérré átszámítva) .....	986.15	671.90	489.40

A magunk elé tűzött feladatot ezzel elvégeztük volna. Csak még egy dolog van hátra. Számítsuk ki az átlagos napi kenyérfejadagot. Ez könnyű feladat az önellátónál és a rendes ellátatlannál, mert a családtagok egyforma juttatásban részesülnek, míg az „ipari” családnál külön nézzük meg a testi munkást és a nehéz testi munkást, de külön azt az esetet is, ha az öttagú család egy-egy tagjának egyforma karajt mérünk ki. Persze így az egész évre nézve érvényes mennyiség napi átlagát kapjuk, aminél a városi lakosoknak október végéig kevesebb, november-től kezdve több jutott.

Napi átlagos kenyérfejadag:

Rendes ellátatlan .....	27 dkg
„Ipari család” átlaga .....	36 dkg
Testi munkás .....	42 dkg
Vámöröslő .....	54 dkg
Nehéz testi munkás .....	62 dkg

A fenti számokból megnyugtató következtetések adódnak arra az osztó igazságra nézve, amivel az ezidén érvényes jogszabályok a fejadag kérdését kezelték. A fenti fejadagok közül a legalacsonyabb is elegendő a lét fenntartására, viszont a fizikai munkát végzők magasabb szükséglete biztosítva van, s ugyancsak biztosítva van az is, hogy a gazda, aki kenyérgabonával az egész országot ellátja, méltányos részt kapjon a magatermelte életéből.

A magyar fejadagok ezévi rendszere például szolgálhat a világ minden olyan országára nézve, ahol a kenyérgabonaforgalmat kötött gazdálkodás szabja meg. A rendszer lényegét az Irásnak ezekkel az örökéletű szavaival tudnánk röviden kifejezni: „a munkás méltó az ő bérére...”

## Az alkalmazottak nyugtáilletékének lerovási módja az 1943 második felére vonatkozólag

Az alkalmazotti nyugtáilletéket a 3.450/1943. M. E. számú rendelet 66. §-a rendszeresítette. Ezen illeték lerovásának módját most a Budapesti Közlöny 1943. december 18-i, 284. számában közzétett 193.000/1943. P. M. számú rendelet szabályozza. Magát az alaprendeletet (3.450/1943. M. E. sz.) f. é. június 27-i, 27. számú lapunkban ismertettük. A mostani rendelet fontosabb rendelkezései a következők:

Az alkalmazotti nyugtáilletéket, amelynek kulcsa a rendkívüli pótlékkal együtt 0.75%, azok után a járandóságok után kell leróni, amelyek az alkalmazottak részére 1943 július 1.—december 31. között folyósítottak és amelyek a vonatkozó jogszabályok alapján alkalmazottak kereseti adója lá estek.

Mentes a nyugtáilleték alól a heti 48.—, vagy a havi 200.—, illetőleg az évi 2400 P-t meg nem haladó járandóság.

A munkaadó a nyugtáilleték fizetése céljára a fizetett járandóságokról kimutatást köteles készíteni. Ebben fel kell sorolni azokat az alkalmazottakat és más személyeket, akiknek járandósága nyugtáilleték alá esik. Minden személyre nézve egy összegben fel kell tüntetni, hogy a félév folyamán, bármely címen, összesen mennyi járandóságot kapott. Az illetékalap a kimutatásban felsorolt valamennyi személy

részére a félév folyamán szolgáltatott összes járandóságok együttes összege. A munkaadó a kimutatás beterjesztése mellett az abban feltüntetett járandóságok után járó nyugtáilletéket 1944 január 31-ig köteles az illetékes adóhivatalnak, a hivataltól kapott postapártári befizetőlapon megfizetni. A befizetőlapon fel kell tüntetni, hogy a fizetett összeg: alkalmazottak nyugtáilletéke.

Ha a vállalat szabályszerű üzleti könyveket vezet, amelyekből az 1943 július 1-től az év végéig terjedő félévben, pénzben és természetben szolgáltatott járandóságok együttes összege könnyen megállapítható, illetve ellenőrizhető, az illetéket az alkalmazottaknak az említett félévben szolgáltatott járandóságok együttes összege után is leróhatja. Az illeték ilyen módon történő lerovása esetén részletes kimutatást készíteni nem kell. De ilyen esetben a könyvekből kitűnő együttes összegből levonásnak semmiféle címen nincs helye. Tehát azokat az illetményeket sem lehet a főösszegekből levonni, amelyek egyébként illetékmentesek volnának.

Itt említjük meg, hogy egy újabb rendelet, amelyet lapunk más helyén közlünk, az alkalmazotti nyugtáilletékek fizetésének kötelezettségét 1944 január 1-től kezdődőleg megszünteti.

**SZÍVÓGÁZMOTOROK**  
**FA-, FASZÉN- ÉS**  
**BARNASZÉN-**  
**TÜZELÉSRE**  
**DIESELMOTOROK**  
**ÁTALAKÍTÁSA**  
**MOTOR- ÉS GÉPGYÁR**  
**ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ**  
 BUDAPEST, XIV., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTJA 67. SZ.

Fazekas-féle szabadalmazott  
**"RUGALMAS"**  
**malomcsőtisztító**  
**készülék**  
 minden méretű csőhöz hozzá simul.  
 Raktárról azonnal szállítja:  
**Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21.**

Veszek teljes  
**malomberendezéseket**  
 és egyes malmi gépeket is KÉSZPÉNZERT.  
**HORVÁTH PÁLNÉ** malomberendezés és  
 műszaki cikkek vállalata, Budapest, XIII.,  
 Úteg-utca 9. szám. — Telefon: 293-624.

**NÁTRON**  
**papírzsákok**  
 többfajta minden célra  
**olcsón szállít**  
**BARTA** PAPIRZSÁK Kereskedelmi Vállalat  
 V., Legrády K.-u. 15. Tel.: 29-30-75

**TOTAL**  
**tűzoltó-**  
**készülék**  
**LIGETI ÉS BIRÓ**  
 Budapest, V., Arpád-  
 utca 10. T.: 127-799

**PAPIR-**  
**ZSÁK**  
 GARANTÁLTAN NÁTRONPAPÍRBÓL!  
**TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBEN!**  
 Papírzsákjainkat cégnyomással is szállítjuk.  
 Kérjen ajánlatot és próbazsákot!  
**BATES PAPIRÁRU**  
 IPARI RT.  
 Budapest, V., Alkotmány-u. 6.  
**TELEFON: 114-663**

**SCHWEIZ.**  
**SEIDENGAZEFABRIK A. G.**  
**ZURICH**  
 EXCELSIOR  
 TRADE MARK  
 ANCHOR  
 BOLTINGCLOTH

**EXCELSIOR védjegyű**  
**selyemszitaszövetek**  
**KOLLIN TESTVÉREK**  
 magyarországi gyári lerakata:  
**Budapest, V., Szent István-tér 5. Telefon: 189-292** Sürgőnyim: „Kité”  
 Összes kelendő számú szita- és darabszövetekben állandó friss készlet. Mindennemű ipari, valamint műszaki textilárak nagykereskedése  
 Sikszitazacskó, porszűrőtömlők, filcek, stb. malmi-textiliák.  
**Malomüzemek, valamint gazdaságok részére; gyapjutarakók, lópkroccok, vízmentes ponyvák legnagyobb választékban.**

## Takarmánygabona vásárlási engedély magánháztartások részére

Mint ahogy állandóan érkeznek a szerkesztőséghez arra vonatkozó kérdések, hogyan lehet a magánháztartás részére hízlat állatok ellátásához szükséges takarmánygabonához hozzájutni, alább közöljük a „Közellátási Értesítő” e tárgyban irt felvilágosító cikkét.

„Az olyan igénylők részére, akik nem gazdálkodnak szántóföldön és így gazdakönyvük nincs, szintén lehet vásárlási engedélyt kiadni a következő esetekben: sertéshizlálás céljára, magánháztartás részére a törvényhatósági jogú városokban, továbbá 10.000-nél nagyobb lélekszámú községekben, ahol az ellátatlan népesség zsírelátása szabályozva van, valamint járási székhelyeken és az olyan községekben, ahol a népességnek több mint a fele nem östermelő foglalkozású, a közellátási kormánybiztos vásárlási engedélyt adhat ki olyan hízlat részére, aki marhalevéllal igazolja, hogy a sertés saját tulajdona, saját udvarában, saját háztartás részére hízlatja. Az ősz folyamán sertésenként 2 q árpa vásárlására jogosító engedélyt adott ki a kormánybiztos, négy személy után számítva egy sertés.

November 15-től kezdve egészen 1944 január hó 31-ig bezárólag a hízlatásra beállított sertések után 2 q szemeskukoricára is adhat vásárlási engedélyt a közellátási kormánybiztos. Abban az esetben is, ha a kérelmező árpavásárlási engedélyt nem kért vagy nem kapott.

A gazdakönyv nélküli igénylők november 15-től kezdve baromfi- és háziállat-állományuk takarmányozására szintén kaphatnak árpavásárlási engedélyt.

## A leventeképzés céljaira szolgáló vállalati hozzájárulás az 1944. évre

A leventeképzés céljaira szolgáló vállalati és mezőgazdasági hozzájárulás (váltásigpenz) összegét a honvédelmi miniszter az 1944. naptári évre az alábbiak szerint állapította meg: 1. Mindazon kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vállalat részére, amelyeknél az alkalmazottak száma az ötvenet meghaladja, de az ezret el nem éri, alkalmazottként 9 P.

2. A hozzájárulás fizetésére kötelezett vállalatok a hozzájárulást legkésőbb 1944 február 28-ig a 109.903. számú „H. M. Leventeképzés céljaira vállalati hozzájárulások és váltásigpenzek bevételi csekk számla Budapest” elnevezésű postatakarékpénztári csekk számlára befizetni tartoznak.

4. Ugyanezek a vállalatok a vállalati hozzájárulás befizetése után 1944 február 28-ig a rendelethez csatolt minta szerinti kimutatást kitölteni és a területileg illetékes leventeparancsnokságnak beküldeni tartoznak. (B. K. 1943. dec. 19-i, 285. szám. 138.310/eln. VIII. Csf.—1943. H. M. sz. rend.).

## Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara őszi rendes közgyűlése

Folyó évi december hó 12-én, délelőtt 9 órai kezdettel tartotta meg az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara folyó évi őszi rendes közgyűlést Kaposvárott, a városháza nagytermében, a természet zsűfölség megtöltött kamarai tagok és a gazdátársadalmi munkája iránt érdeklődő vendégek jelenlétében.

A gyűlés dr. báró Mirbach Antal kamarai elnök elnöklése mellett zajlott le.

Az igazgatói jelentés során, Asztalos Lajos igazgató hangoztatta, hogy csak a mezőgazdasági termelés nyugodt menete biztosíthatja a közellátás zavartalanitását. Egyöntetűen elhangzott az a kívánság, hogy a beszoigálatási kötelezettség a gyár- iparra is terjesztessék ki. Ma mindanki tisztában van azzal, hogy a jelen nagy áldozatokat követel, de lehetetlen az a helyzet, hogy egyesek a háború vámszedői legyenek és a terheket főként csak a mezőgazdaság viselje. Kötelezze a kormány a magyar mezőgazdasághoz hasonlóan a gyár- ipart is beszoigálatásra és ezzel mindjárt végét lehet vetni a fekete piacnak, ami ma az iparcikkek terén fennáll. A gyár- ipar által beszoigálatandó iparcikkek árát a mezőgazdasági terményárak megállapításához kell arányosítani.

A gyűlés dr. báró Mirbach Antal elnök zárószavaival ért véget, aki ismét hitet tett a szövetkezeti gondolat mellett.

## A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete közgyűlése

Folyó hó 20-án déli 12 órakor tartotta a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete fénys külsőségek között, az Alkotmány-utcai székházában negyvenkilencedik évi rendes közgyűlést, amelyen nagyszámban jelentek meg az elnökség, az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjai. Jelen voltak a szakminisztériumok képviselői és a mezőgazdasági érdekképviseletek vezetőférfiai. Ott láttuk azonkívül gazdasági életünk vezetőgyeniségeit, a sajtó képviselőit, valamint mindazokat a kiválóságokat, akik a mezőgazdasággal kapcsolatban állanak.

A közgyűlést dr. Szomjas Lajos m. kir. titkos tanácsos, ny. földművelésügyi államtitkár, a Szövetkezet elnöke nyitotta meg. A megjelentek üdvözlése után az igazgatóságnak az 1942/43. üzletévre vonatkozó jelentését olvasták fel. A jelentést, amely nemcsak a Szövetkezet működésének és eredményeinek minden részletre terjedő eseményeit foglalja magában, hanem egyben hazánk egész gazdasági életének mintegy metszetét képezi, osztatlan figyelemmel kísérte és hagyta helyben a közgyűlés.

Elfogadta a közgyűlés az igazgatóságnak a rendelkezésre álló 500.694 P 58 fil. nyereség felosztására vonatkozó javaslatát, melynek értelmében a szövetkezeti üzletrészek 51. számú szelvényét, 1943. december 21-től kezdve négy százalék osztalékkal fogják beváltani. A közgyűlési határozat szerint a tartalékalapot a rendelkezésre álló nyereségből 220.000 pengő javadalmazással összesen 750.000 pengőre emelik fel. Vásárlási visszatérítésekre pedig 100.000 pengőt fordít a Szövetkezet. Az üzletrészek 4 százalékos osztaléka összesen 94.255 P 20 fillért tesz ki.

## Három paprikarendelet

A Budapesti Közlöny f. é. december 18-i, 284. száma három paprikarendeletet közöl. Az első a földművelésügyi miniszter 220.500/1943. F. M. számú rendelete „az elsőrendű és másodrendű fűszerpaprika feldolgozásának, minősítésének és forgalombahozatalának szabályozása tárgyában.”

A rendelet célja nyilvánvalóan az, hogy az országos paprikahányt enyhítse. Ezt az által kívánja elérni a rendelet, hogy a készíthető fűszerpaprika jellegeket két minőségre korlátozza és a luxusminőségek készítését további rendelkezésig beszünteti.

Eszertint 1943 december 18-tól, a rendelet hatálybalépésének napjától kezdve csupán elsőrendű és másodrendű paprikát szabad készíteni és forgalombahozni. Az ezen időpontig már elkészült egyéb paprikajellegek azonban — kifogyásukig — forgalomba hozhatók.

A rendelet részletesen előírja, hogy mindkét paprikaminőség előállításához milyen anyagok, illetve a paprikának milyen alkatrészei, milyen gyártási eljárás mellett használandók fel. Előírja továbbá a minősítés, árjelzés és forgalombahozatal részletes szabályait is. A rendelet 1944 szeptember 30-ig marad hatályban.

A második rendelet a közellátásügyi miniszter 55.700/1943. K. M. számú rendelete „a fűszerpaprika nagy- és kiskereskedői árának megállapítása tárgyában kiadott 44.200/1943. K. M. számú rendelet kiegészítése tárgyában.”

A rendelet az új paprikajellegek, tehát az elsőrendű- és a másodrendű fűszerpaprika kereskedői és fogyasztói legmagasabb eladási árát szabja meg. A legmagasabb fogyasztói ár az ország egész területén a következő:

Elsőrendű paprika kimérve, kg-onként 10.60 P, másodrendű paprika 8.80 P, 10 dgr és ennél kisebb mennyiség kiszolgáltatása esetén dkg-onként 11, illetve 9 fillér. A rendelet 1943 dec. 18-án lépett hatályba.

A harmadik rendelet a közellátásügyi miniszter 55.200/1943. K. M. számú rendelete „a paprika őrlési díjának megállapítása tárgyában kiadott 44.700/1943. K. M. számú rendelet kiegészítése tárgyában”. Csupán egyetlen rendelkezés szakaszról áll, amely szerint:

„Az elsőrendű, valamint a másodrendű paprika legmagasabb őrlési díja — bármilyen hajtóerejű vagy berendezésű malomnál, darálónál — az őrlésre bevitt félkiszárú súlya után számítva 100 kg-onként 32 P.”

Ez a rendelet is 1943 december 18-án lépett hatályba.

**Kálmán —**  
**MEDICAGO**  
*mindent öröl!*

**KÁLMÁN JÓZSEF**  
műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14.  
Telefonszám: 114-006 és 117-189  
Összes malomszükségleti cikkek megbízható beszerzési forrása

NÁTRONPAPÍR  
**ZSÁKOK**

mindenkor a legelőnyösebb AOK áron, a leggyorsabban szállít  
**SZELEI MIHALY**  
papírzsákgyártóüzeme  
BUDAPEST, IX, SZVEYENAY-U. 13. TELEFON: 330-772

**KENDER- ÉS LEN-  
KIKÉSZÍTŐ GÉPEK**

Törőgépek. — Tilológépek. — Kócrázógépek a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban.  
**Mezei-, Bánya-, iparvasutak és Általános gépgyári Rt.**  
Ezélőtt: ORENSTEIN ÉS KOPPEL MAGYAR R.T.  
BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 31. SZ.

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE  
CSIZMAZIA—NÁDAS  
**A MALOMIPAR  
TECHNOLOGIÁJA**

223 OLDAL — 180 ÁBRA  
ÁRA FÜZVE 12.— P, KÖTVE 18.— P  
K A P H A T Ó A  
**MAGYAR MOLNÁROK LAPJA**  
KIADÓHIVATALÁBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

## Papírzsák

KÖZVETLENUL A KÉSZÍTŐTŐL  
VALÓDI NÁTRONPAPÍRBÓL  
3 — 4 VAGY TÖBBRÉTŰ  
**50 KILOGRAMM LISZTHEZ**  
VAGY EGYEB ÖRLEMÉNYHEZ  
LEGELŐNYÖSEBB ÁRÉRT:  
**BUDAI PAPIRÜZEM**  
BUDAPEST, VI, SZONDY-U. 15  
TELEFONSZÁMOK: 121-402 ÉS 117-292



**WOLFNER**  
**GÉPSZÍJ**  
**VILÁGHÍRŰ**

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség  
Budapest, IV., Károly király-út 26.

## Emberek és Urak...

„Kezdetben valának Emberek és azokból lettek — némelyekből — Urak... Nem tudom bizonyosan, hogy olvastam vagy hallottam ezt az „Igét”, vagy hogy éppen most találtam ki? Óvatosságból „macskakörnök”-közé írom, nehogy megsértsem az irodalmi illetet. Életem folyamán sok emberekkel és urakkal volt találkozásom. Sokakra hátaltel szívvel emlékszem vissza, sokakra ha visszaemlékezem, ökölbe szorul a tenyerem. Nyilvánvaló születési hibám, a romolhatatlan jóhiszeműségem szinte rendeltetett arra, hogy mások visszaéljenek velem. Csak az nem csapatható be, aki nem akart. Azonban az is igaz, hogy egy-egy jósikerkült „érvágáson” sokszor magam is inkább csak nevetni tudtam, mint bosszankodni. Még én sajnálkoztam amaron. Roppant gyáva ember lehet az, aki a mások jóhiszeműségéből meríti a maga boldogulását. Ez volt az én életfilozófiám kezdete. Strófát is szerkesztettem róla:

Aki alattomosan tűr más zsebére,  
Az az Uristennek leghitványabb férge...  
Gyáva, nem tud hinni maga erejében —  
Szemétdobot halmoz a saját lelkében...

Nono, azért mégis volt idő életemben, amikor külön imádságot mondtam: „A bölcs parasztól és a gógós úrtól ments meg Uramisten, a többivel majd magam is elintézem a dolgaimat...”

En magam, mint Mohamed koporsója lebegtem az ember és úr fogalom létrafokai között. Hol az egyik fok csúszott ki alólam, hol a másik. Amikor úrnak mondtak, annál inkább igyekeztem ember lenni. Mikor embernek hittem magam, kitűnt hamarosan, hogy mégis csak úr vagyok. Sohasem tudtam eligazodni. A háborúnak kellett jönni, hogy megtanítsan arra, hogy a kettő, az Ur és az Ember, mint fogalom befelé egymásba.

Egy nekem nagyon kedves jelenet elevenedik fel bennem éppen a karácsonyi ünnepek előtti idővel kapcsolatban.

1917 karácsonytájrán már elcsitultak az állásharcok a román fronton. Az én népfőlkelő ezredem harmadik zászlóalj Románföldön, a Kamuga folyó és a „Párpalosú” pisztrángos patak összetalálkozásánál tartotta a „frontot” a frontmögött. A nyár és az ősz folyamán ugyanínnét „alarmirozva” megjártuk az Ojloz-, az Uz-szorosokat, ott alaposan kiverekedtük magunkat és megint csak visszakerültünk, „megfogyva, bár, de törve nem.” A zászlóalj őrök szabadságot kapott a karácsonyi ünnepekre. Az ezredparancsnokság engem rendelt ki a helyettesítésére. Én olyan „mindenes”-féle voltam a regimentben. Már bronzérmes és Károly-csapatkeresztles tisztes csatármult állt mögöttem. Voltam fadöntőgető, kanernarobbantó, baraképitő, századírnök, stb. Közben a „Népfőlkelő” ezredűrségnek is ciklérója. Egy nagyon kedves századparancsnok főhadnagynom mondta is egyszer: „No, maga, öregúr, ügyes ember. Beválna nyáron sioktatónak, télen úszómesternek...” Vállalom — mondtam ugyanolyan hangnemen. — Nyáron sielést oktatni a svájci havasok lejtőin, vagy télen úszómesterkedni a pesti Császárfürdő fedett uszodájában. Ezek sem utolsó mesterkedések. Vannak olyan élvezetek, mint az a munka, amit mi most itt csinálunk. (Futóárkot robbantottunk a Wrspópa sziklás meredekére.) Nagyon nevelt a főhadnagynom és csak annyit mondott: „Egyes.” Noja! Mert az aztán igaz, hogy nekem sohasem kellett „sugalmazó”, hogy egyes kérdésekre „egyes”-re feleljek.

Amikor a parancs érkezett, hogy jelentkezsem a zászlóalj parancsnokánál, éppen GH-számvevői beosztásban dolgoztam. Jelentkeztem az őrnagy úrnál a kavernájában. Civilben Máramaros megye főjegyzője volt, ezt megelőzően aktív huszár, ritmeiszter. Ismert már a „Népfőlkelő”-ben megjelent cikkeimből. Amúgy személyesen csak most volt egymáshoz „szerencsénk”. Nyomban lelt forraltatott a legényével, kekszet is találatott hozzá, egy doboz „Princeszsasz”-cigarettával díszítve az asztal. Le kellett adnom katonás rövidséggel életrajzomat. Sohasem voltam a „nagyotmondások” embere, sem a szépítgetéseké. Elmondtam viaskodásomat az életem. Hogy hat apró gyermekem van otthon, egy nagyon derék, gondos, szorgalmas tiszta asszonnyal. Hogy bizonytalan időre szóló felmentésem volt, mint felelős üzembvezetőnek. Egy özevgy úrnőt szolgáltam, de az eladta a malmot. Az új főnök bakafántos, nagyhangú ember, azon kezdte, hogy ne felejtsem azt, hogy „felmentett” vagyok, akkor rukkollat be, amikor akar. Ugy! Nohát, akkor ne maga mentse meg az én életemet, hallja az úr. Legyen az inkább az Uristen kezében. Otthagytam. Bevonultam. És most már nyugodt vagyok. Örökké égette volna a lelkeket, ha gyáván meglapulok. Őrnagyuramnak nagyon tetszett a beszédem. Az élelmiszeres kosárból még egy üveg rum is előkerült. Kitűnt! „Békebeli” Jamaikai címkével. Sokáig elbeszélgettünk, egész

délután. Csak este foglaltam el az asztalomat az „irodamban.” Vagyis a kavernában, ahol együtt volt a zászlóalj „lőrzs.” Küldöncök, telefonisták, jegyvermesterek.

Kemény tél volt. Több, mint méteres hó az égbenyülő hegyeken. Harminc fok körül járt a hideg. A kavernánk azonban jó meleg, nagyszerűen építve, a hegyoldalba vájva. Még az is külön szerencsénk volt, hogy a Wrspópa fennsíkján ottrekedt vagy pírászézer méter hasábjá, amit nem volt még alkalom elszállítani. A küldöncök csúszattak le bőségesen.

Őrnagyurunk kitűnt festőművész is volt. Reggel korán, mikor a nap még csak „járörbe” küldte sugarait, ő már palettájával, festőállványával, szörmevel bélelt köpenyével kint volt a Kamuga víz-esésnél, hogy lefesse a pazar szinpompát, amit a nap első sugarai a vízesés csodálatos jégképződményeire vetítettek. Mi, az „iroda” természetesen később keltünk. Mikor az őrnagy úr visszafelé be-kukkantott, rendszerint akkor. Soha nem nyitott be kopogtatás nélkül és csak akkor, ha belülről „szabad” hangzott. Egyszer benyitott a szokásos kopogtatás és „szabad” után. Láttam, hogy én még lapitok dupla pokrócom alatt a vakomon. „Alszik?” kérdezte. „Ne keltsük fel. Majd ha felkel, jöjjön be hozzám.” Elment. Én persze hallottam amit mondott. Nyomban felkeltem és katonásan agyuszáltam magam. Jelentkeztem. Nono, hiszen nem olyan sürgős, nem kellett volna sielni — mondta nagyon barátságosan. — Tegnap kaptam hazulról egy üveg „békebeli” francia konyakot, meg akarom magával kóstoltatni. Megkóstoltam. Egy marok „Princeszsaszt is kaptam ráadásul.

Két nappal karácsony előtt, az én őrökösökösöm harmadik napján délután bézen az őrnagy úr, hogy jelentkezsem. A segédlistát úr is „újdon” és szintén helyettesítő, egy kicsit bizonytalan a dolgában, gyakran megtörtént hogy összejöttünk hármunkban „megbeszélése”. Azt hittem ezúttal is illyesféléről lesz majd szó. Egy tizennyolc éves peces kis népfőlkelő baka állt az őrnagy úr előtt fesszes „víggyáz”-ban. Amint belelétem az őrnagy úr „Pihenj”-t veszejtelt a bakának. „No, hát most mond el bátran mit kívánsz tőlem kiskiam?” Igy szólt az őrnagy úr, apai meleg hangon, a szorongó fiatal bakához. A fiú aztán eleinte akadozva, később folyékonyabban előadta, hogy úgy hallotta, ezredparancsnokban volt az a rendelkezés, hogy az Erdélyrészi hadsereg körletében Marosvásárhely környékéig, négy napi eltávozási engedély adható azoknak a legény-ségi állománybélieknek, akik ezen körlet területén belül laknak, tehát hogy családjaikat meglátogathassák. Ő, a fiú, Marosvásárhelyen innét lakik, özevgy édesanyjának kis patakmalma van. Apja elesett „Brassónál”, egy bátyja eltűnt Galiciában, a másik bátyja a Doberdón harcok, három kis húga és az édesanyja járatták a malmot. Nagyon szegények, a kis malom keresetéből kell élniük. Csak a kerék lefagyott, a követ is meg kellene vágni, a „perpencét” béigazítani. Szeretne hazamenni, hogy a kereket kijegélje és a malmot is rendbehozza, hogy a család „megeslent” élhessen „egyiküsgyék”.

Az őrnagy mosolyogva türelmesen meghallgatta a fiút, aztán kérdezte: „Hol vagy te tulajdonképpen beosztásban?” Ahajt a Palosom a kiságyús osztály — felelt a fiú. „Nos hát kell hogy legyen neked tiszt úr parancsnokod?” kérdezi az őrnagy úr. „Van igen, Fentős hadnagym úr — felelt a fiú — de már napok óta nem láttuk. „De ez még nem indokolhatja azt, hogy te közvetlen feljebbvalód kikérülésével egyenesen elém állj a kéresekkel?” szólt közbe az őrnagy úr. „Kell, hogy megtanuljad azt, hogy a katona a kérését közvetlen feljebbvalójá útján terjesztheti elő felsőbb parancsnokának. Altszint csak van az osztagodnál? Miért nem jelentetted annak a kéresekkel és miért nem vezetted elő a tégged?” kérdezte tovább az őrnagy úr. A fiú megszepepelt, hogy no most fuccs a szabadságot, alighanem elrontotta a dolgát. Mentegelőzve mondta: „Alászan meginstálom az őrnagy urat, én jelentetem a tizedes uramnak, hogy szabadságot akarok kérni, de ő azt mondta, a tiszt úr távollétében nem hagyhatja ott a posztját, menjek magam. Azt megengedi. Az őrnagy úr markáns férfiarán a mosoly kíséletesedelt. A fiú is észrevette, hogy az utóbbi szavaival valamelyest javított a „valután”. Csönd. Az őrnagy úr aztán szinte áradó atyai jószággal fordult a fiúhoz. „Na jó. Ha úgy van ahogy mondd, akkor megbeszélom neked azt, hogy a szolgálati út mellőzésével jöttél hozzám. Adok neked négy nap helyett hat napot, hogy a lefagyott kereket kejegethesd, a követ megvághasd és azt a fránya „perpencét” jól béigazítsd, hogy aztán özevgy édesanyád és három kis húgod „megeslent” „élhessen” „egyiküsgyék”. Majd az őrök úr kiállítja a szabadságos leveledet. Azt azonban most mindjárt nem kapod kézbe. Majd csak

holnap reggel. Akármilyen korán, zörgess be az őrök úrhoz, az majd kiadja. Azért mert nekem ma még nincs jogom szabadságot adni. De mert az ezredes urunk ma este megy szabadságra és én veszem át arra az időre az ezredparancsnokságot, tehát holnap, vagyis ma estétől fogva már jogom van szabadságot adni. Erted-e? Isten veled!”

A fiú keményen tisztelgett és „lelépett”. Másnap hajnalban bezörgött. A hatodik napon este jelentkezett. Leadta szabadságos levelet, egy fehér cipő és jókaraj füstölsonkával súlyosbítva. A „súlyosbításból” azt következtettem, hogy mégsem lehetnek olyan szegények, mint ahogy a fiú mondta. Node, az ilyen ártatlan bakafülfentések sohasem számítanak háborús időkben.

Az őrnagy urat azonban én a magam részéről egész életre a szíembe fogadtam. Ugy is mint Urat, úgy is mint embert.

Öreglegény.

**LÁSZLÓ**  
**MEDICAGO**  
KALAPÁCSOS DARÁLÓ,  
ACÉL TIPUS. MINDEN  
LŐÉRŐHÖZ

**REKORD**  
SZAB. DERCEŐRLO ÉS KORPAKIORLOGEP  
Malomszükségleti  
cikkek előnyös árakon!  
KÉRJE ARJEGYZÉKÜNKET

**LÁSZLÓ ÉS FIA**  
MUSZAKI ÉS GÉPKERESKEDŐK  
BUDAPEST V. ALKOTMÁNYU  
11-84-31 TELEFON: 11-77-52

### Malomkövek,

minden őrlési célra terméskőből és  
önélesedő műkövek.

### Darálók,

Rentábeli klöntányag

malomjartatok vízszintesen és függőle-  
gesen dolgozó kövekkel.

Kalapácsrendszerű egyetemes őrlőgépek.

### Malomgépek

síkszíták, daratszítógépek, koptatók,  
hántológépek, stb.

Eredeti svájci Reiff Frank szitaselyem  
és az összes malomfelszerelési és mű-  
szaki cikkek.

### Műszaki, Szerszám és

### Mezőgazdasági Gépkereskedelmi Rt.

ezelőtt Kann és Heller Rt.

BUDAPEST, V., VILMOS CSASZAR-UT 62.

Telefon: 121-603.

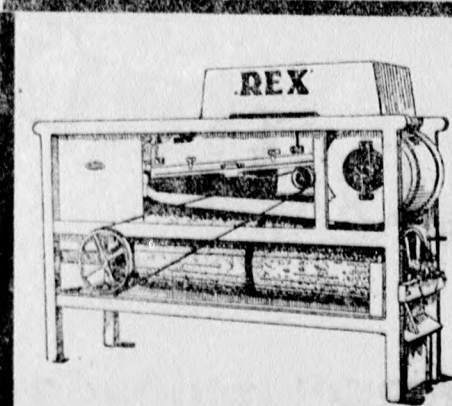
### NOVOREX" bőrszító

nagy szaktitő szilárdaságú, majdnem nyúlásmentes, hajlékony,  
váz- és hőálló, clesó, minden meghajtáshoz alkalmas.  
Egyéb gépszítók. — Varró- és kötőszítók.  
„KRAUSZÖL” folyékony szíjkenőcs, csúszás ellen.  
KRAUSZ JÓZSEF FIA, BŐR- ÉS GÉPSZITÓGYÁR  
MARCALI, (Somogy megye). — Alapítva 1850

### ZSÁK KÖTÖZŐ-ZSINEG

Könnnyű, külföldi nátrónpapírból, 66 c/m hosszúra  
felvágva ..... kg P 8.94  
— amíg a készlet tart — postán — utánvétellel  
szállítható.

**SALVA** műszaki cég. Tel.: 298-559.  
Budapest, V., Csanády-u. 5.



Malmának jövedelmét fokozhatja, ha kevés befektetéssel beállítja a

## „REX“

legújabb és legfőkéletesebb

vetőmagtisztító gépet,

minden teljesítményre.

Arajanlattal készséggel szolgál:

**GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG**

malomépítészet, gép- és rostalemezgyár, Budapest, X., Szilávy-utca 20-30. (Gergely-u. sarok)

# HIREK

**Gyászír.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, *Tenyéri Mihály*, a Csongrádi Keresztény Gőzmalom Rt. vezérigazgatója, munkában eltöltött életének 73. évében, f. hó 15-én elhunyt. Utolsó útjára f. hó 17-én kísérték az egész város osztatlan részvéte mellett a temetői kápolnából. A megboldogult három évtizeden át, soha nem lankadó lelkesedéssel és páratlan buzgalommal intézte vállalatának ügyeit, mely létét és fejlődését — mint az igazgatóság által kiadott gyászjelentés mondja — jórészt neki köszönheti. A megboldogult kedves és szeretetreméltó egyénisége folytán közkedvelt tagja volt a csongrádi társadalomnak, melyet halálával nagy veszteség ért. De éppen olyan öszintén gyászolja halálát a malomipar is, melynek *Tenyéri Mihály* régi, megértő, szakmáját, karátársait és alkalmazottait öszintén megbecsülő tagja volt.

**Karácsonyfa-ünnepély az Első Budapesti Gőzmalom Rt. karcagi telepén.** F. hó 19-én tartotta családi jellegű karácsonyfa-ünnepélyét a karcagi Tiszamalom, hadiüzemi munkásgyermek részére, melyen 250 főnyi hallgatóság vett részt. A jól sikerült karácsonyfa-ünnepélyen megjelent a város polgármestere, a honvédség tisztí küldöttsége és a hatóságok képviselői. A hadiüzem igazgatójának bevezető szavainak elhangzása után a munkásgyermekeket verseltek szavaltak, majd a román, kat. és ref. lelkészek méltatták a karácsonyfa-ünnepélynek a jelentőségét, majd az egyházi énekek elhangzása után *Tessely Nándorné*, a hadiüzem igazgatójának neje 70 apró munkásgyermeknek osztotta szét a malomvállalat ajándékesomagjait. Az ünnepély a Himnusz énekkel ért véget.

**A Malomipari Munkások Országos Szövetségének jubiláris közgyűlése.** A Malomipari Munkások Országos Szövetségének központi vezetősége — a Szövetség fennállásának 40. évfordulója alkalmából — f. é. december 26-án ünnepélyes küldöttközgyűlést rendez. A közgyűlés a mondott napon délelőtt 10 órakor kezdődik a Budapesti Vasmunkás Székháza (VIII. Magdolna-u. 5. szám) I. emelet II. számú termében.

**A bőrből készült gépszijak és műszaki cikkek új ára.** A közellátásügyi miniszter 60.800/1943. K. M. számú rendeletével újból szabályozta a bőrből készült géphajtósijak és műszaki cikkeknek a kereskedők által felszámítható bruttó haszon százalékos kulesát. Ennek következtében természetesen a szijak és műszaki cikkek ára is megfelelően megváltozik. Az új rendelet 1944 január 3-án lép hatályba.

**Elismerés a szaklapnak.** *Szalay József* molnármester *Tácer* írja levelében egybeközött a következőket: „Talán nem lesz érdektelen, ha közlöm mélyen tisztelt Főszerkesztő úrral az ismert bonyolalmas kontárügy hála Istennek kedvező és igazságos befejezését. En ugyanis közöltem mélyen tisztelt Főszerkesztő úrral az egész kontárügy történetét, amelyre útbiztosító választást megkaptam s amit most ismételtén nagyon de nagyon köszönök. Bár az egész ügy több mint egy évig tartott, amit mélyen tisztelt Főszerkesztő úr meg is jósolt, de végtére az igazság mégis győzött.”

**Laska Gyula** molnármester írja *Gyöngyösről*: „Mélyen tisztelt Főszerkesztő úr! Szíves elnézését kérem, hogy zavarom terhes elfoglaltsága közepette, de nem mulasztatom el, hogy öszinte köszönetet ne mondjak azért az önzetlen és szíves fáradozásáért amit érdekében eszelekedni méltóztatott. Kérem a mélyen tisztelt Főszerkesztő urat, hogy jóindulatát továbbra is tartsa meg nemcsak az én számomra, hanem az összes tanult molnárok részére is. Akkor hinni merem, hogy a hírneves és nagy magyar malomipar nem volt, hanem lesz.”

**Halálos baleset érte** *Kovács Lajos* keszői molnár hét éves fiacskáját. A gyermek a tüzre petróleumot öntött. Természetesen a petróleumos üveg felrobbant és a gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy rövidesen behalt sérüléseibe.

**Malomközgyűlések.** A *Gutai Gőzmalom Rt.* f. hó 24-én tartotta rendes évi közgyűlését *Gután*. *Hódmezővásárhelyi Gazdák Műmalma Rt.* f. é. december hó 27-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart *Hódmezővásárhelyen*.

**Kenyéradagfelemelés Felsőolaszországban.** Mint Milánóból jelentik, *Felsőolaszországban* december 1-től kezdve a munkások és a gyermekek kenyér- és fejadagját 75 grammal, tehát kerekén 50%-kal felemelték.

**Japánban is emelték a gabonaátvételi árakat.** Japánban a kormány mintegy 30-35%-kal felemelte a búza és az árpa átvételi árát. Mint más országokban is, az áremelés célja a termés előmozdítása és a termelői ösztönzése nagyobb terméseredmények elérésére.

**Uj kukoricaárak Szerbiában.** A szerb gabonaközpont eddigi rendeletének megváltoztatásával a kukorica legmagasabb átvételi árát a következőképpen változtatta meg: Az átvétellel megbízott kereskedők és a gyűjtőhelyek a kukoricaért termelőnek Szerbiában 1.100.—, a Temesközben 830.— dinárt fizetnek, bérmentve a termelő vasúti állomására szállítva, 100 kg-onként. A kukoricaiszt legmagasabb fogyasztói ára a malomban 100 kg-onként 1.300.—, a raktárban 1.400.— dinár. A kiskereskedelmi ár az egész ország területén kg-onként egységesen 15 dinár.

**Görögország olivajolaj termése.** Görögország olivajolajtermése az idén kiválóan kedvező volt. Különösen *Attikában* és a *Pelleponeszban* sikerült jól a termés, a kedvező időjárás következtében, amely az olajfák fejlődésére rendkívül előnyösen hatott. Az ország egyébként 1938-ban még mintegy 205.000 q olajot termelt élelmiszeri célokra. Az exportfelesleg túlnyomó részét Olasz- és Franciaországba, valamint az Amerikai Egyesült Államokba szállították.

**Romániában felemelték a napraforgóolaj árát.** Mint Bukarestből jelentik, az árfőbiztos a napraforgóolaj gyári árát kilogrammonként 210 leire emelte fel. Az olajpogácsa árát 33, az olajpogácsa-darát 45 leiben állapították meg kg-ként. A Nemzeti Bank hivatalos jegyzése szerint 100 lei 2 pengő 75 fillért ér.

**Svédország kenyérfejadagja.** Svédországban a normális napi kenyérfejadag 170 gr búzakenyér, vagy 180 gr rozskenyér. A fogyasztók külön lisztjegyvet nem kapnak. Ha lisztet, tésztát, vagy süteményt kívánnak beszerezni, úgy ezt csak kenyérfejadagjuk terhére tehetik meg.

**Spanyolország rozstermése.** A hivatalos jelentés szerint az idén igen jónak mondható, mert az előző évi 6,5 millió q-val szemben egy millió q-val több, azaz 7,5 millió q termelt. Egyéb gabonából a termés sokkal gyengébb volt. Az utolsó békeévtől, 1935-ben, a spanyol polgárháború előtt 7,4 millió q rozst arattak. Azóta sem volt az országnak ilyen rozstermése.

**A spanyol olivaterméskéről.** A spanyol mezőgazdasági szaklapok jelentése szerint a küszöbön álló ideai olivatermés kilátásai az ország legnagyobb részében kedvezőek, bár néhány fontos olivatermelő vidéken nem lesz éppen rekordtermés, amiként korábban remélték. *Jaen* és *Cordoba* tartományokban azonban — az ország legjelentékenyebb olivatermelő helyei — még mindig nagyon kedvező a terméshelyzet. *Andaluzia* többi tartományaiban azonban csak közepes, *Kasztília*ban jó közepes termést várnak. *Katalóniában*, *Riójában* és *Aragóniában* szintén. *Estramadura* tartományban nagyobb termést remélnének.

**Növényi olajhiány Bulgáriában.** A disznózsírnak takarmányhiány következtében bekövetkezett megcsappanása arra vezetett, hogy az ország lakossága a növényi olaj fokozott használatára kényszerült. Erre való tekintettel már az előző gazdasági évben elrendelte a kormány az olajnövények, különösen pedig a napraforgó vetőterületének növelését. Minthogy azonban a termelők a napraforgómag 8.— lévában megállapított árát a búzához viszonyítva kevésnek találták, az akciónak nem volt meg a kívánt sikere. Hogy a növényolajszükséglet mégis biztosítsák, felhatalmazta a kormány a Gabonabizottságot, hogy meghatározott határidőn belül 600.000 q napraforgómagot vásároljon össze az 1943. évi termésből. Hogy a lakosságot beszoigáltatásra kényszerítsék, azt is elrendelték, hogy a vámolajútok, amelyekben a lakosság a saját házi szükséglete fedezésére szolgáló napraforgómagot ki szokta sajtoltatni, mindaddig üzemben kívül maradjanak, amíg csak a Gabonabizottság a szükséges napraforgómennyiséget meg nem kapja. A remélt olajmagot azonban ennek dacára sem szállították be. Másrészt a növényi olaj nélkül maradt lakosság ismét az állati zsiradékokra vetette magát, aminek következtében a városok zsírellátása méginkább megnehezült. Így a kormány eredeti rendelkezését akként módosította, hogy az olajmalmok üzembehelyezését egyes községekben azzal a feltétellel engedte meg, ha a község lakossága a tőle követelt napraforgómennyiségnek legalább felét beszoigáltja. Így jelenleg az ország csaknem minden olajmalma dolgozik, amiből arra lehet következtetni, hogy a Gabonabizottságnak mégis csak sikerült 300-350.000 q napraforgót összehoznia. Ennek dacára a zsír- és olajhiány 1944-ben tovább fog fokozódni. Ezért a hiány csökkentésére a kormány Romániából és más országokból kíván olajmagot importálni. (Südt.-Economist.)

## A MAGYAR MOLNÁR CÉH

KOZLEMENYEI

Folyó hó 12-én tartotta a Magyar Molnár Céh 1943. évi közgyűlését.

*Vajda Ödön* elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte az egybegyűlt molnárságot, majd felkérte *Nádas László* titkár, jelentésének megtételére.

*Nádas László* titkár részletesen kitért a Céh működésére, megemlékezett az előadó ülésekről és ismertette a választmányi ülések tárgyait és az azokban hozott határozatokat.

A Malomipari Szakismeretek Gyűjteménye több értékes füzetet szaporított. A meghirdetett „Ismerjük a jó hengerek tulajdonságait” című pályázat szép sikerrel zárult, 38 új tag vétetett fel az év folyamán. A harcúton küzdő molnárkatonákkal kapcsolatban tartottunk fenn. A Céh több fontosabb szakvéleményadás ügyében keresték fel. A molnáriskola ügye folyamatban van.

Felkéri *Nádas László* titkár a Céh tagjait, hogy a nehéz idők megelőzése céljából hassanak oda, hogy a molnártársadalom erősítse meg azon szerveit, melyek a molnárközösségért küzdenek. Elsősorban is erősítsük meg a Magyar Molnár Céhét, a tagdíjon kívüli önkéntes adományok felajánlásával, hogy minél többet nyújthasson úgy a Céh tagjainak, mint a molnárságnak általában. Kéri továbbá a tagokat és a tagokon keresztül a molnárságot, hogy hasson oda, hogy a budapesti molnáripari továbbképző tanfolyam fejlesztése ügyében szükséges anyagiak előteremtődik legyenek. Hozunk ezen ügyért meg minden áldozatot, mert itt elsőrendű malomipari érdekről van szó. Hatvanéves mult kér megbecsülést és a további, hírnevéhez méltó működésre lehetőséget.

Megemlékezett a titkári jelentés a Céh halottairól. Elsősorban az orszáfordón eltűntekről: *Gede Vencel*, *Varga Károly*, *Hanóler Frigyes* céhtársakról, továbbá az itthon elhunyt *Péntek Lajos*, és *Krajncz József* tagokról.

A Céh erőt folyó évben esendben növelte, tagjaiban az együvértartozás és egymás iránti megbecsülés érzését fejlesztette.

A titkári jelentés elfogadása után *Siklósi Gyula* pénztáros, majd *Watzek István* számvizsgáló tartotta meg jelentését.

*Dr. Herodek István* főtitkár az 1944. évi költségvetést nyújtotta be, amelyet a közgyűlés elfogadott.

Végül *Kerner Károly* tornóci malomtulajdonos indítványa került a közgyűlés elé, amelyben a céh-rendszer visszaállítását kéri. Több felszólaló után a közgyűlés úgy határozott, hogy a céh-rendszer teljes visszaállítása ma lehetetlen, de a kontárság ellen a küzdelmet felveszi.

Ezek után a tisztújító bizottság vette át az ügyek intézését. A Céh egyhangúlag kisebb változtatásokkal a régi tisztikart választotta meg 1944. esztendőre is.

A Céh elnöki székét ismét *Vajda Ödön* műegyetemi ny. rendes tanár foglalta el, aki úgy a maga, mint a vezetőség nevében a bizalmat megköszönte, majd a közgyűlést berekesztette.

A közgyűlés után *Arany Bálint*, a SKF svéd golyóscsapágy Rt. főmérnöke tartott előadást „Gördülő csapágyak a malomiparban” címmel. Az előadás kivonatát egyik legközelebbi számunkban közölni fogjuk.

Kellemes ünnepeket és boldog újévet kívánnak igen tisztelt Vevőinek és Üzletbarátainak

# RÁCZ ÁRMIN és TÁRSA

## MŰSZAKI KERESKEDŐK

BUDAPEST, VI., Ó-UTCA 7. SZÁM.  
TELEFON: 313-053, 125-011.

EREDETISVAJCI  
**SZITASELYEM**

Garantirte Qualität  
von  
ALBERT WYDLER  
ZÜRICH

ALBERT WYDLER (Zürich) Márka  
szavatol tartósságáért és a legnagyobb szítáló-képességéért. Azonnali szállítás friss gyári áruból.

Képviselet: **KOZMA SÁNDOR, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. sz.**

SCHNEIDER, JAQUET & CIE A.G. SRTASSBOURG  
konstrukciója

# PAT L.-C- törethkorpagép

Fehébb és több liszt.  
Könnyű meghajtás.  
Egyszerű beépítés.  
Alacsony fordulatszám.



Képviselet: **KOZMA SÁNDOR, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35. sz.**

## Egyes termények és termékek szállításának újabb szabályozása

A közellátásügyi miniszter egyes termények és termékek szállításának feltételeit a hivatalos lap f. é. december 19-i, 285. számában közzétett 129.900/1943. K. M. számú rendeletével újból szabályozta. Fontosabb rendelkezések a következők:

1. §. Az 1943. évi termésű gabona eséplése, őrlése, valamint a gabona- és lisztforgalom szabályozása tárgyában kiadott 111.000/1943. K. M. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1943. évi június hó 23-i, 139. számában) 18. §-ának (9) bekezdése hatályát veszti és helyébe — a kukorica szállítására is kiterjedő hatállyal — (9) és (10) bekezdésként a következő rendelkezések lépnek:

„(9) A kereskedelmi őrlésre kijelölt malmok, valamint a gabona vásárlására jogosított országos és körzeti kereskedők által vagy ezek címére feladott, legfeljebb 10 kilogramm súlyú gabonaminták postai szállítására a Központ szárazbélyegzőjével ellátott postai szállítóleveleket bocsáthat a jogosultak rendelkezésére. Ilyen szállítólevél használatára esetében szállítási igazolvány nem szükséges.

(10) Ennek a §-nak a rendelkezései nem vonatkoznak a következő küldeményekre:

a) a honvédség által vagy a honvédség címére feladott gabonára;  
b) a m. kir. Növénytermelési Hivatal hitelezett fuvarlevelével feladott gabonára;  
c) a Központ, továbbá a m. kir. gazdasági felügyelőségek, a m. kir. Növénytermelési Hivatal, a m. kir. Vetőmagvizsgáló Intézetek, az Országos m. kir. Gabona- és Lisztikísérleti Intézet és a Budapesti Áru- és Értéktőzsde választottbírói címére vagy ezek által feladott, 10 kilogrammot meg nem haladó súlyú gabonamintákra.

A fentidézett szakaszban hivatkozott és hatálytalapított 111.000/1943. K. M. számú rendelet (9) bekezdésének eredeti szövege a kiadásunkban megjelent „Az új gabona- és őrlési rendeletek 1943-44.” című könyv 28. oldalán olvasható.

Ugyancsak hatályon kívül helyezi az új rendelet a 115.700/1943. K. M. számú rendelet 2. §-át is, amely azt mondotta ki, hogy „A 111.000/1943. K. M. sz. rendelet 18. §-ának (9) bekezdése azzal egészítették ki, hogy a rendelet 18. §-ának szállítását korlátozó rendelkezései nem terjednek ki a gabona vásárlására jogosított országos és körzeti kereskedők címére, vagy ezek által feladott, 10 kg-ot meg nem haladó gabonamintákra.”

Fontos még az új rendelet 3. §-a is a következő rendelkezésekkel:

3. §. (1) Olyan takarmány vagy magkeveréket, amely búzát, rozst, árpat, zabot, kukoricát vagy a felsorolt termények közül többfelét együttesen 5%-nál nagyobb mennyiségben tartalmaz, továbbá a gabonafélék ocsuját, ha az 5%-nál nagyobb mennyiségű ép gabonaszemet tartalmaz, a szállításra vonatkozó rendelkezések szempontjából búzának, rozsnak, árpanak, zabnak, illetőleg kukoricának kell tekinteni.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett keverék 5%-nál nagyobb mennyiségben olyan terményt is tartalmaz, amelynek szállításához a Hűvelyesforgalmi Központ, Vetőmagforgalmi Központ vagy az Olajosmagforgalmi Központ által kiállított szállítási igazolvány vagy szárazbélyegzővel ellátott fuvarlevél szükséges, a keveréket a szállításra vonatkozó rendelkezések szempontjából ilyen terménynek kell tekinteni.

A 111.010/1943. K. M. számú rendelet (lásd: „Az új gabona és őrlési rendeletek 1943-44.” című kiadványunk 79. oldalán) néhány szakaszát is megváltoztatja az új rendelet 4. §-a a következőképpen:

4. §. (1) A hűvelyesek és egyéb termények forgalmának szabályozásáról szóló 111.010/1943. K. M. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 1943. évi június hó 26-i, 141. számában) 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„Babot, borsót, hántoltborsót, lencsét és kopaszárpat 10 kilogrammnál, mákot 2 kilogrammnál nagyobb mennyiségben, keserűesillagfűrtmagot és seprőirokmagot pedig mennyiségre való tekintet nélkül az ország egész területén csak szállítási igazolvány alapján szabad egyik községből a másikba szállítani. Édesesillagfűrtmagot az ország egész területén egyik községből a másikba csak a „Futura”

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága címére vagy ennek rendelkezése alapján szabad szállítani.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak az egy gazdaság területén belül tengelyen történő szállításokra, valamint az eladás céljából a vásárlásra jogosított kereskedő-raktárban vagy a feladó állomásra tengelyen szállított terményre.”

(2) Az (1) bekezdésben említett rendelet 6. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„Közforgalmú vasút, hajózási vagy közúti fuvarozási vállalat, valamint a posta babot, borsót, hántoltborsót, lencsét és kopaszárpat 10 kilogrammnál, mákot 2 kilogrammnál nagyobb mennyiségben, keserűesillagfűrtmagot és seprőirokmagot pedig mennyiségre való tekintet nélkül csak akkor vehet át szállításra, ha a feladó a Központ által kiállított szállítási igazolványt átadja és a fuvarlevél (szállítólevél) címzettje azonos a szállítási igazolvány címzettjével; édesesillagfűrtmagot csak akkor lehet szállításra átvenni, ha a címzett vagy a feladó a „Futura” a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársasága vagy ha a szállítás a „Futura” rendelkezése alapján történik.”

(3) Az (1) bekezdésben említett rendelet 7. §-ának (1) bekezdése g) pontja a következőképpen módosul:

„g) a 6. §. rendelkezése ellenére babot, borsót, hántoltborsót, lencsét, mákot, kopaszárpat, édes- és keserűesillagfűrtmagot vagy seprőirokmagot szállít, szállítást vagy szállításra elfogad.”

A rendeletnek a malomiparra is vonatkozó fent-közölt részei 1943 december 19-én léptek hatályba.

## A belföldön termelt rizs hántolási termékeinek ára

A belföldi termelésű rizsből készült hántolási termékek legmagasabb eladási ára minden hántolásiüzemmel, 100 kg-onként, zsákkal együtt a következő:

a) egész szemű rizs	310.— P
b) törmelékrisz	280.— P
c) rizstakarmányliszt	26.— P
d) zöldszem	24.— P
e) rizskorpa	24.— P

A belföldi rizs hántolásánál nyert rizshéj legmagasabb malmi eladási ára 100 kg-onként, zsákkal együtt 6.— P.

Az egészszemű magyar rizs legmagasabb fogyasztói ára az ország egész területén kg-onként 360, a törmelékriszé 320 fillér.

Érdeklődése a rendeletnek, hogy amennyiben a rizs és hántolási erőtakarmányok elszállítása a hántolásiüzemből gép- vagy fogatolt járművel a vevő által vagy költségére történik, a hántolásiüzem 100 kg-onként 0,50 P fuvarterítést köteles az 1. és 2. §-ban megállapított árakból levonásba hozni. Ezt a fuvarterítést a hántolásiüzemnek nem köti ahhoz a rendelet, hogy a vevő költségén való házhozszállítás a malom telephelyén történjen, mint a kenyérgabona őrlésénél, hanem a fuvarterítés feltétlenül jár a vevőnek abban az esetben, ha a házhozszállítás a vevő fuvarjával, vagy költségére történik. Amellett a nagy- vagy kiskereskedő rizshántolási termékek 10 km-nél nagyobb távolságokra tengelyen szállítása esetén is jogosult azokat a felárakat felszámítani — a közellátási felügyelőség engedélyével — amelyeket a kenyérgabona őrlésének szállításánál meg vannak engedve.

Másrészt annál feltűnőbb, hogy a nagykereskedők, illetve kereskedők eladásainál az 50 filléres fuvarengedmény csak abban az esetben jár a házhozszállítást saját költségén teljesítő vevőnek, ha a házhozszállítás a telephelyen vasútról, közraktárból, vagy a kereskedő raktárából történik. Itt tehát a nem a nagykereskedő telephelyen lakó vevőnek nem jár fuvarterítés abban az esetben, ha a házhozszállítást saját fuvarjával, vagy költségén teljesít.

A rendelet 1943 december 17-én lépett hatályba.

## Sárospataki kovamalomkő

nyolc évtizede fogalomná vált a magyar molnárság körében.

Ilyet vegyen és várakozásában nem fog csalatkozni

Kapható minden méretben bármilyen őrlési és darálási célokra.

Árajánlatot küld:

SÁROSPATAKI KOVAMALOMKŐGYÁR EGYLET

SÁROSPATAK (ZEMPLEN MEGYE)

vagy a vezérképviselőt:

**HOFER** MŰSZAKI OLAJ ÉS VILLAMOSSÁGI KFT. BUDAPEST VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ.

## A Magyar Királyság 3 százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsöne

— Búzakölesön —

5 millió métermázsza búza = 200 millió pengő névértékben állami kötvények kerülnek kibocsátásra.

A kötvények évi 3%-ot kamatoznak és sorsolás útján 25 év alatt kerülnek visszafizetésre.

A visszafizetésre kisorsolt kötvényeket, valamint az esedékessé vált kamatszélvényeket az azokon feltüntetett búzamenyiség pengőellenértékének megfelelő összeg kifizetése útján váltják be. A pengőellenértéket a búzának az esedékesség napjára érvényes árfolyamon kell kiszámítani. Ha azonban az így megállapítandó átlagárfolyamon 1 q búza ellenértéke 40 pengőnél kisebb lenne, a kötvények és a kamatszélvények 1 q búza = 40 pengő árfolyamának megfelelően kerülnek beváltásra.

A kötvények alkalmasak üzleti biztosítésként és bantapénzüll és azokba gyámoltak és gondnokoltak pénzei elhelyezhetőek.

A visszafizetésre kisorsolt kötvények és az esedékessé vált szelvények beváltása mindennemű adó, illeték, bélyeg vagy más közteher levonása nélkül történik a szelvények hátlapján megjelölt fizetési helyeken.

A kötvények névértékén kerülnek kibocsátásra, mégpedig 5 q (200 P), 10 q (400 P), 25 q (1000 P) és 100 q (4000 P) névértékről szóló címletekben.

A kötvények bemutatásra szólnak és azokat a Budapesti Áru- és Értéktőzsden hivatalosan jegyezni fogják.

A kötvények kibocsátásának kelte 1944 február 1. A kötvények ettől kezdve utólagos évi 3%-kal kamatoznak. A kamat minden év február és augusztus hó 1. napján válik esedékessé.

A jegyzési időszak tartama alatt történő befizetések alkalmával a jegyzett kötvények névértékéből a befizetés napjától az 1944 február 1. napjáig, vagyis a kötvények kamatozásának megkezdéséig terjedő időre számítva évi 3% kamat levonásba hozható.

A kölesön törlesztése 1945 február 1-én kezdődik és 1969 február 1. napjával fejeződik be.

A törlesztésre történő sorsolást a kötvényeken feltüntetett törlesztőtörvény szerint minden év november 15. és 30. napja között, első ízben az 1944 november havában kell megtartani a következő év február 1. napján beálló esedékességgel.

A sorsolásokat Budapesten a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság tartja meg.

A kötvények jegyzési ideje 1943 december 20-ától 1944 január 31-ig tart.

## Szerkesztői üzenetek

Mösonmegyei előfizető. A hétfői lap közleményét mi is olvastuk. Minden alapot nélkülöző téves közlemény. Közgyűlés nem volt és erre csak az önkormányzat helyreállítása után kerülhet sor, amikor annak összehívására törvényszerűen jogosított vezetőség természet szerűleg meg fogja hívni a Szövetség összes tagjait.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:

**DR. KARÁCSON JENŐ**

Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143-679

(Felelős vezető: Horváth Ferenc.)

# NÁTRON PAPIRZSÁKOT

közvetlenül szállít minden méretben, minden őrleményhez 2-3-4 és többetüt,

# PAPIR- ÉS PAPIRZSÁKÜZEM

Budapest, III., Árpád fejedelem-útja 47. Tel.: 163-033.

1.000 darab vételénél

**50 kg-os**

**3 rétű liszteszsák**

**P 75 fill.**

ugyanaz erősebb külföldi nátronból

**P 86 fill.**

Árajánlatot és mintaszákokat készséggel küld.

Igen tisztelt vevőinek kellemes ünnepeket és boldog újévet kíván.